

IDENTIFIKAČNÉ UDAJE

Obstarávateľ:	Obec Palota
Štatutárny zástupca:	Vasil' Bomberovič- starosta obce
Odborne spôsobilá osoba pre ÚPP a ÚPD podľa § 2a s. z.	Ing. arch. Katarína Štofanová
Spracovateľ:	MINOR PLAN - Ing. arch. Stanislav Dučay Petofiho 14, 080 01 Prešov
Spracovateľský kolektív:	
Vedúci projektant:	Ing. arch. Dučay Stanislav
Urbanizmus:	Ing. arch. Dučay Stanislav Ing. arch. Sergej Pastorok Ing. arch. Jana Pastoroková
Doprava:	Ing. Vladimír Kmec
Vodné hospodárstvo:	Ing. Štefan Senaj
El. energia a telekomunikácie	Ing. Daniel Prevužňák
Plyn	Ing. Štefan Senaj
KEP	Ing. arch. Jana Pastoroková Ing. arch. Stanislav Dučay

OBSAH

A.1	ÚVOD	3
A.1.1	ZÁKLADNÉ ÚDAJE	3
A.1.2	VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA	3
A.1.3	ZHODNOTENIE DOTERAJŠÍCH ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH DOKUMENTÁCIÍ	4
A.1.4	ZHODNOTENIE PRIESTOROVÝCH PRIEMETOV STRATÉGIÍ A ZÁMEROV NA ROZVOJ ÚZEMIA	4
A.2	PRIESKUMY A ROZBORY	12
A.2.1	PRIESTOROVÉ USPORIADANIE A FUNKČNÉ VYUŽÍVANIE ÚZEMIA	12
A.2.2	PRÍRODNÉ PODMIENKY	12
A.2.3	DEMOGRAFICKÝ POTENCIÁL A BYTOVÝ FOND	12
A.2.4	SOCIÁLNA VYBAVENOSŤ	14
A.2.5	KULTÚRNE A HISTORICKÉ HODNOTY	16
A.2.6	HOSPODÁRSKA ZÁKLADŇA	17
A.2.7	REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	18
A.2.8	ZELEŇ ZASTAVANÉHO ÚZEMIA	18
A.2.9	VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE	19
A.2.10	TECHNICKÉ VYBAVENIE	20
A.2.11	STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY	24
A.2.12	ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI A CIVILNEJ OCHRANY OBYVATEĽSTVA	26
A.2.13	POLNOHOSPODÁRSKY A LESNÝ PÔDNY FOND	27
A.3	KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN	28
A.3.1	VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA	28
A.3.2	DOSTUPNÉ PODKLADY O ÚZEMÍ	28
A.3.3	KRAJINNOEKOLOGICKÁ ANALÝZA	28
A.3.4	KRAJINNOEKOLOGICKÁ SYNTÉZA	34
A.3.5	KRAJINNOEKOLOGICKÁ INTERPRETÁCIA	34
A.3.6	KRAJINNOEKOLOGICKÉ HODNOTENIE	35
A.3.7	KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN	35
A.3.8	ZÁVER KEP	36
A.4	ZÁVERY Z PRIESKUMOV A ROZBOROV	37
A.4.1	SÚHRNNÉ ZHODNOTENIE PRIESKUMOV A ROZBOROV	37
A.4.2	IDENTIFIKÁCIA PROBLÉMOV NA RIEŠENIE	38

A.1 ÚVOD

A.1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Podklady

Prieskumy a rozboru obce Palota boli spracované na základe zmluvy o dielo zo dňa 15.12.2011. K spracovaniu tejto zákazky mal spracovateľ k dispozícii nasledujúce podklady:

- katastrálna mapa k.ú. Palota v digitálnej forme,
- základná mapa SR m 1:50 000, mapové listy,
- základná mapa ČSSR m 1:10 000, mapové listy,
- ÚPN VÚC Prešovského kraja,
- územný priemet záväzných regulatívov územného rozvoja ÚPN VÚC Prešovského kraja,
- zoznam výrobného-hospodárskych prevádzok v katastri obce Palota,
- zoznam prevádzok OV v katastri obce Palota,
- územný priemet kultúrnych hodnôt obce Palota, KPÚ Prešov,
- vlastivedný slovník obcí na Slovensku,
- atlas Slovenskej republiky,
- sčítanie obyvateľov, domov a bytov r. 1970, 1980, 1991, 2001, 2011,

Ďalšie doplnujúce údaje získal spracovateľ priamym prieskumom v teréne a konzultáciami so správcami resp. vlastníkami prevádzok a technických zariadení nachádzajúcich sa v riešenom území.

Dôvod na spracovanie ÚPN-O

Prieskumy a rozboru budú slúžiť ako podklad pre spracovanie zadávacieho dokumentu (Zadania) na vypracovanie ÚPN-O a ako podklad pre vlastné práce na tvorbe ÚPN-O.

ÚPN-O bude obci slúžiť ako základný regulačný nástroj jej územno-priestorového a funkčného rozvoja v návrhovom období.

Obec Palota v súčasnosti nemá vypracovanú žiadnu územnoplánovaciu dokumentáciu, ktorá by usmerňovala rozvoj obce.

ÚPN-O je základný nástroj obce na riadenie investičného procesu na jej území.

Účelom ÚPN-O je:

- umožnenie priechodnosti investičných akcií a urýchlenie procesu investičnej prípravy,
- koordinácia jednotlivých investičných zámerov v území.
- schválenie verejnoprospešných investičných akcií a vytvorenia podmienok pre ich realizáciu

Cieľom ÚPN-O bude prehodnotiť súčasnú urbanistickú štruktúru obce, navrhnúť bezkolízne usporiadanie funkčných plôch s doplnením chýbajúcej občianskej a technickej vybavenosti s dôrazom na obytnú a hospodársku funkciu obce. Investičnú výstavbu v území skoordinať so záujmami ochrany prírody.

Ciele riešenia územného plánu obce vyplývajú z účelu a zamerania využitia územno-plánovacej dokumentácie. Z potrieb riešenej obce v oblasti územného rozvoja vyplýva, že je potrebné v územnom pláne obce sa zamerať na riešenie súčasných územnotechnických a environmentálnych problémov a navrhnúť územný rozvoj obce zodpovedajúci potenciálu územia a potrebám obyvateľov obce pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja.

A.1.2 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Riešené územie

Riešené územie územného plánu Obce Palota je vymedzené jeho katastrálnym územím. Plocha tohto územia je 2012,84 ha.

Palota leží v severnej časti Nízkych Beskýd v pramennej oblasti Vydraňky, pri štátnej hranici s Poľskom. Nadmorská výška v strede obce je 482 m n. m. a v chotári 420 – 763 m n. m.

Obec Palota je sídlo vidieckeho typu, leží vo vzdialenosti 8 km východne od okresného mesta Medzilaborce a 50 km severne od terciálneho centra osídlenia druhej skupiny a okresného centra nadregionálneho významu – mesta Humenné.

Záujmové územie

Záujmovým územím obce Palota je jeho katastrálne územie a príslušné územia katastrov okolitých obcí Medzilaborce, Ňagov, Čabalovce, Výrava a príslušné územie obcí Poľskej republiky.

A.1.3 ZHODNOTENIE DOTERAJŠÍCH ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH DOKUMENTÁCIÍ

Obec nemá vypracovanú žiadnu platnú územnoplánovaciu dokumentáciu ani územnoplánovací podklad.

A.1.4 ZHODNOTENIE PRIESTOROVÝCH PRIEMETOV STRATÉGIÍ A ZÁMEROV NA ROZVOJ ÚZEMIA

Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou pre riešené územie je:

ÚPN VÚC Prešovského kraja schválený uznesením vlády SR č. 268/1998 a nariadením vlády SR č. 216/1998 Z.z., ktorým bola vyhlásená záväzná časť ÚPN VÚC Prešovského kraja a jeho Zmenami a doplnkami schválenými vládou SR nariadením č. 679/2002 Z.z., Zmenami a doplnkami 2004 schválenými Zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja (ďalej len „PSK“) uznesením č. 228 zo dňa 22.06.2004, ktorým bola vyhlásená jeho záväzná časť Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 4/2004, Zmenami a doplnkami Územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja 2009 schválenými Zastupiteľstvom PSK uznesením č. 588/2009 dňa 27.10.2009, ktorých záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 17/2009 schváleným Zastupiteľstvom PSK č. 589/2009 dňa 27.10.2009 s účinnosťou od 06.12.2009.

Zo záväznej časti pre katastrálne územie obec Palota platia nasledujúce regulatívy:

- 1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a životného prostredia,**
 - 1.1. v oblasti rozvoja nadregionálnych súvislostí a dobudovania multimodálnych koridorov
 - 1.1.5 sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov – siete miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej funkčnej komplexnosti subregionálnych celkov,
 - 1.1.6 formovať sídelnú štruktúru prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, sídelných centier, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 1.2 V oblasti nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, rozvoj osídlenia a sídelnej štruktúry**
 - 1.2.1 podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry

- 1.2.1.3 podporovať ako rozvojové osi tretieho stupňa
- 1.2.1.3.5 laboreckú rozvojovú os: Stropkov – Medzilaborce – Humenné,
- 1.3 ťažiská osídlenia v oblasti regionálnych súvislostí usporiadania osídlenia
- 1.3.4 podporovať ako ťažiská osídlenia, tretej úrovne druhej skupiny / miestneho významu
- 1.3.4.1 medzilaborecké ťažisko osídlenia
- 1.3.5 formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov dekoncentrovanej koncentrácie, upevňovať vnútro regionálne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia,
- 1.3.6 podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí,
- 1.3.7 podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažisk osídlenia, pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území,
- 1.3.8 podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria základné terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom pozostávajúcim z týchto skupín centier
- 1.3.8.6 tretej skupiny, ktoré tvoria jej druhú podskupinu: Medzilaborce, Sabinov, Stropkov, Vysoké Tatry
- 1.5 podporovať rozvoj priestorov mikroregiónov mimo ťažisk sídlenia, charakterizovaných ekonomickou a demografickou depresiou a tento princíp aplikovať aj pri tvorbe subregiónov,
- 1.6 vytvárať priestorové podmienky pre vedenie rozhodujúcich sietí technickej infraštruktúry a rezervovať plochy pre stavby enviromentálnej infraštruktúry regionálneho a nadregionálneho významu,
- 1.7 rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okresoch Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou
- 1.8 chrániť poľnohospodársku pôdu a lesy ako obmedzujúci faktor urbanistického rozvoja územia,
- 1.9 v územnoplánovacích dokumentáciách a územnoplánovacích podkladoch obcí na území národných parkov, v ich ochranných pásmach, chránených krajinných oblastiach a v územiach patriacich do sústavy NATURA 2000, posudzovať všetky novo navrhované zóny, väčšie stavebné komplexy a ďalšie činnosti, v zmysle platnej legislatívy o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
- 1.13 oblasti civilnej ochrany obyvateľstva rezervovať plochy pre zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ohrozenia
- 1.14 v oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom
- 1.14.3. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráam , podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
- 1.14.4. pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
- 1.14.5. zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru , vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utvorený typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
- 1.15 v oblasti sociálnej infraštruktúry**
- 1.15.2 v oblasti zdravotníctva

- 1.15.2.1 vytvárať územne – technické predpoklady na rovnakú prístupnosť a primeranú efektívnu dostupnosť zariadeniami ambulantnej a ústavnej starostlivosti a jej zameranie na prevenciu, včasnú diagnostiku a liečbu závažných ochorení
- 1.15.2.3 vytvárať územne – technické predpoklady na budovanie zariadení paliatívnej starostlivosti a zariadení starostlivosti o dlhodobých chorých
- 1.15.2.4 vytvárať podmienky na ochranu zdravia odstraňovaním rizikových faktorov v území
- 1.15.2.5 vytvárať územno – technické podmienky k podpore malého a stredného podnikania v oblasti zdravotníctva a to najmä v oblastiach vzdialenejších od sídelných centier.
- 1.15.3 v oblasti sociálnych služieb
 - 1.15.3.1 vytvárať územne – technické podmienky k rozširovaniu siete zariadení sociálnej starostlivosti sociálnych služieb paralelne s narastaním podielu odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
 - 1.15.3.2 v súvislosti s predpokladaným nárastom počtu obyvateľov v poproduktívnom veku vytvárať územne – technické predpoklady pre lokalizáciu ubytovacích zariadení pre občanov v dôchodkovom veku s preferovaním zariadení rodinného a penzijnového typu,
 - 1.15.3.3 zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb,
- 1.16 v oblasti kultúry a umenia**
 - 1.16.1 rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne, hospodársko-sociálne a prírodno-klimatické oblasti a rešpektovať potenciál takých kultúrohistorických a spoločenských hodnôt a javov, ktoré kontinuálne pôsobia v danom prostredí a predstavujú rozvojové impulzy kraja (etnokultúrne a spoločenské tradície, historické udalosti, osobnosti a artefakty na celom vymedzenom území)
 - 1.16.2 vytvárať územno-technické podmienky pre podporu kultúrnych zariadení v regióne, ako neoddeliteľnej súčasť existujúcej infraštruktúry kultúrnych služieb obyvateľstvu
 - 1.16.3 vytvárať územnotechnické podmienky pre podporu zariadení zachovávajúcich a rozvíjajúcich tradičnú kultúru identickú pre subregióny
- 1.17 v oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva**
 - 1.17.1 rešpektovať kultúrohistorické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma), pamätihodnosti a súbory navrhované na vyhlásenie v súlade so zákonom o ochrane pamiatok,
 - 1.17.2 uplatniť a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu sídel mestského a malomestského charakteru a rôzne formy vidieckeho osídlenia vrátane rurálnej štruktúry v rozptyle a rešpektovať kultúrohistorické urbanistické celky, a to aj v širšom rozsahu, ako požaduje ochrana pamiatok
 - 1.17.8 stavebnotechnicky predchádzať ohrozeniu, poškodeniu alebo zničeniu národných kultúrnych pamiatok a dbať na trvalé udržanie dobrého stavu, vrátane prostredia kultúrnej pamiatky a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote
 - 1.17.9 venovať osobitnú pozornosť lokalitám známych, evidovaných aj predpokladaných archeologických nálezísk.
 - 1.17.10 zachovať typickú štruktúru krajiny na území národných parkov, chránených krajinných oblastí, v pripravovaných chránených krajinných oblastiach a pri novej výstavbe usmerňovať rozvoj sídelných štruktúr vo väzbe na zachovaný historický urbanizmus a s ohľadom na prostredie jednotlivých národných kultúrnych pamiatok.
Pri rekonštrukciách rešpektovať tradičnú architektúru a z hľadiska krajiny tvorby limitovať štruktúru zástavby a výškové zónovanie hmôt

2. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 2.6. podporovať a prednostne rozvíjať tie druhy a formy turizmu , ktoré majú pre rozvoj v danom území najlepšie predpoklady,
- 2.8 uprednostňovať budovanie infraštruktúry v sídlach bez ekonomického zázemia určených na rozvoj turistiky a rekreácie
- 2.10 usmerňovať rozvoj funkčno-priestorového subsystému rekreácie a turizmu v súlade s Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001, Regionalizáciou cestovného ruchu Slovenskej republiky a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja
- 2.11. vytvárať podmienky pre rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných zón sídel a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v ich záujmových územiach,
- 1.16 záujme zlepšovania dostupnosti centier, vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu turistických centier
- 2.16.2 na nadregionálnej úrovni,
- 2.16.2.1 cestné koridory:
 - Malý tatranský okruh -Vitanová – Oravice – Zuberec – Liptovský Hrádok – Pribylina – Starý Smokovec – Ždiar - Javorina s vylúčením tranzitnej nákladnej dopravy v celom úseku,
 - „Pobaltský koridor“, hranica PR – Palota – Medzilaborce – Humenné – hranica Košického kraja,
 - Prešov – Vranov nad Topľou – Strážske – Humenné – Medzilaborce – hranice PR,
 - Poprad – Levoča – Prešov – Vranov nad Topľou – Humenné - Snina – Ubl'a – hranica s Ukrajinou

4. Ekostabilizačné opatrenia

- 4.1 pri umiestňovaní investícií /rozvojových plôch/ prioritne využívať zastavané územia obcí alebo plochy v návaznosti na zastavané územia a stavebné investície umiestňovať prioritne do tzv. hnedých plôch. Nevytvárať nové izolované celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obcí.
- 4.3 zabezpečiť funkčnosť prvkov územného systému ekologickej stability, pri ďalšom využití a usporiadaní územia
- 4.3.6 preferovaním extenzívneho hospodárenia na plochách lesnej pôdy a trvale trávnatých plochách (TTP) s cieľom ochrany cenných ekosystémov,
- 4.3.7 obmedziť zastavanie inundačných území pre ich zachovanie ako prirodzeného spôsobu retencie vôd,
- 4.5. pozemkovými úpravami, usporiadaním pozemkového vlastníctva a užívacích pomerov v poľnohospodárskom a lesnom extraviláne podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v prvkoch územného systému ekologickej stability , s maximálnym využitím pôvodných (domácich) druhov rastlín,
- 4.6.. podporovať v podhorských oblastiach zmenu spôsobu využívania PPF ohrozeného vodnou eróziou,
- 4.9 v oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny,
- 4.9.1 zabezpečiť ochranu osobitne chránených častí prírody a krajiny, postupne zabezpečovať právnu ochranu pripravovaných návrhov území európskeho významu a navrhovaných území európskeho významu za účelom ich začlenenia do sústavy NATURA 2000 a zabezpečiť právnu ochranu navrhovaných chránených vtáčích území ako súčasti sústavy NATURA 2000,
- 4.9.2 pri hospodárskom využívaní chránených území uplatňovať diferencovaný spôsob hospodárenia a uprednostňovať biologické a integrované metódy ochrany územia, najmä zohľadňovať samoreprodukčnú schopnosť revitalizácie prírodných zdrojov,
- 4.9.7 pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať

- 4.9.7.1 hospodárenie v lesoch tak, aby bol zabezpečený priaznivý stav biotopov a biotopov druhov ako i priaznivý stav časti krajiny, v chránených územiach najmä v kategóriách ochranných lesov a lesov osobitného určenia
- 4.9.7.2 ochranu poľnohospodárskej pôdy pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty), a hospodárením zabezpečiť priaznivý stav biotopov a biotopov druhov ako i priaznivý stav časti krajiny,
- 4.9.7.3 prispôbenie trasovania dopravnej a inej technickej infraštruktúry ochrane prvkov ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich funkčnosť a homogénnosť, v prípade potreby nevyhnutného umiestnenia tejto infraštruktúry do územia biocentra umiestniť ju prioritne do okrajových častí biocentra,
- 4.9.7.4 eliminovanie stresových faktorov pôsobiacich na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných emisií, znečisťovanie vodných tokov a pod.), systémovými opatreniami,
- 4.9.7.6 zabezpečenie maximálnej ochrany brehových porastov hydrických biokoridorov,
- 4.9.9 chránené územia národnej siete a územia sústavy NATURA 2000 prednostne využívať na letnú poznávaciu turistiku a v naviazanosti na terénne danosti územia v prípustnej miere i pre zimné športy a letné vodné športy

5. V oblasti dopravy

- 5.1 v oblasti nadradeného dopravného vybavenia
 - 5.1.8 rešpektovať dopravné siete nadregionálnej úrovne – železničné trate,
 - 5.1.8.2 hranica Košického kraja Humenné – Medzilaborce – hranica s PR,
 - 5.1.8.3 Prešov – Vranov nad Topľou – Strážske / územie Košického kraja/ - Humenné - Medzilaborce – PR, (do doby realizácie Pobaltského koridoru),
 - 5.1.9 rešpektovať dopravné siete nadregionálnej úrovne – cestné komunikácie
 - 5.1.9.2 Svidník – Stropkov - Medzilaborce – Palota – hranica PR,
 - 5.1.9.3 Humenné – Medzilaborce – hranica PR,
 - 5.3 chrániť koridory ciest I., II. a vybraných úsekov III. triedy, ich preložiek a úprav vrátane prejazdnych úsekov dotknutými sídlami na:
 - 5.3.25 ceste II/559 Humenné - Čertižné s územnou rezervou na obchvaty obcí Zbudské, Hankovce, Kochanovce, Lackovce, so zaústením do pôvodnej cesty I/74 v priestore Humenné (Krámová),
 - 5.3.43 ostatných cestách III. triedy z dôvodu ich rekonštrukcie,
 - 5.3.44 v oblasti ostatných verejných dopravných zariadení,
 - 5.3.44.1 chrániť existujúce verejné dopravné zariadenia,
 - 5.3.44.2 vytvárať a chrániť priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy,
 - 5.4. chrániť priestory na rozvoj existujúcich a výstavbu nových cestných komunikácií pretínajúcich štátnu hranicu bez kontroly, vnútri schengenského priestoru na úseku hranice s Poľskom a to:
 - 5.4.1 cestné komunikácie pretínajúce štátnu hranicu s neobmedzenou osobnou a obmedzenou nákladnou dopravou:
 - e) Medzilaborce - Palota - Lupków, železničný, osobná a nákladná doprava,
 - 5.6 zabezpečiť územnú rezervu na modernizáciu železničných tratí:
 - 5.6.6 pre trate nadregionálneho významu s výhľadovou elektrifikáciou:
 - 5.6.6.1 (Bánovce nad Ondavou) - Humenné - Medzilaborce – (Palota – hranica PR/ Lupkow),

6 V oblasti vodného hospodárstva

- 6.1 v záujme zabezpečenia zdrojov pitnej vody,

- 6.1.1 chrániť a využívať existujúce a zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov,
- 6.2 chrániť priestory na líniové stavby,
 - 6.2.1 vo Východoslovenskej vodárenskej sústave: (zdroj vody VN Starina),
 - 6.2.1.10 rozšírenie sústavy v trase Stropkov – Chotča – Bukovce – Makovce – Havaj – Malá Poľana s pokračovaním Rokytovcu – Krásny Brod – Medzilaborce s odbočkou na Čabiny – Volica – Radvaň nad Laborcom - Brestov nad Laborcom,
 - 6.2.3.26 rezervovať plochy a chrániť koridory pre plánované samostatné a skupinové vodovody v ostatných obciach Prešovského kraja napojené na verejné zdroje,
 - 6.2.3.29 rezervovať plochy a chrániť koridory pre stavby skupinových vodovodov a vodovodov zo zdrojov obcí,
- 6.3 rezervovať plochy a chrániť koridory (kanalizácie)
 - 6.3.1 pre stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd. Prednostne realizovať kanalizačné siete v sídlach ležiacich v pásmach ochrany využívaných zdrojov pitnej vody, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd. Výstavbu kanalizačných sietí ako verejnoprospešných stavieb konkretizovať v územnom pláne obce,
 - 6.3.2 zabezpečiť kvalitu vypúšťania vyčistených odpadových vôd v zmysle požiadaviek stanovených súčasne platným nariadením vlády SR č. 296/2005 Z. z
- 6.4 rezervovať priestory na vybudovanie kanalizačných systémov, (kanalizácia + ČOV),
 - 6.4.1 realizovať výstavbu kanalizácií a ČOV obcí,
- 6.5 vodné toky, meliorácie, nádrže
 - 6.5.1. na tokoch kde nie sú usporiadané odtokové pomery komplexne revitalizovať vodné toky s protipovodňovými opatreniami , so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami,
 - 6.5.3 s cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu nových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd a rozšírenie a intenzifikáciu existujúcich ČOV a rekonštrukciu existujúcich kanalizačných sietí,
 - 6.5.5 zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať primerané protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastavaného územia miest a obcí a ochranu pred veľkými prietokmi (úpravy tokov, ochranné hrádze a poldre /.
 - 6.5.7 vykonať protierózne opatrenia na priľahlej poľnohospodárskej pôde a lesnom pôdnom fonde,
 - 6.5.8. v rámci revitalizácie tokov zachovať priaznivé životné podmienky pre ryby, zoobentos a fytoobentos.
 - 6.5.18 vylúčiť akúkoľvek navrhovanú výstavbu v inundačných územiach vodných tokov v zmysle zákona o ochrane pred povodňami,

7 V oblasti zásobovania plynom a energiou, telekomunikácie

- 7.1 za účelom rozvoja plošnej plynifikácie rezervovať koridory pre významné distribučné a prepojovacie VTL a STL plynovody,
 - 7.1.1 za účelom zlepšenia a rozšírenia plynifikácie obcí Prešovského kraja vybudovať do roku 2015 tieto vysokotlaké plynovody:
VTL DN 100 Medzilaborce – Ofka – Košarovce
- 7.3 v oblasti využívania obnoviteľných energetických zdrojov,
 - 7.3.1 podporovať výstavbu zdrojov energie využívajúcich obnoviteľné zdroje a pri ich umiestňovaní vychádzať z ekonomickej, sociálnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifik jednotlivých subregiónov.
 - 7.3.4 neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne:
 - 7.3.4.1 v územiach s 3., 4. a 5. stupňom ochrany, vyhlásených CHKO a v navrhovaných a vyhlásených územiach sústavy NATURA 2000 a v ich ochranných pásmach a v hrebeňových častiach pohorí,
 - 7.3.4.2 v biocentrách a biokoridoroch ÚSES na regionálnej a nadregionálnej úrovni,
 - 7.3.4.3 v okolí vodných tokov a vodných plôch v šírke min. 100 m, v okolí regionálnych biokoridorov min. 100 m, pri nadregionálnych hydrických biokoridoroch min. 200 m (odstupové vzdialenosti na konkrétnej lokalite VE spresní ornitológ v procese EIA),

- 7.3.4.6 v ochranných pásmach určených príslušnou legislatívou okolo diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. a II. triedy,
- 7.3.4.7 v ucelených lesných komplexoch,
- 7.3.4.8 v evidovaných archeologických lokalitách s potenciálom na vyhlásenie za nehnuteľnú kultúrnu pamiatku,
- 7.3.5 neumiestňovať pestovanie monokultúr rýchlorastúcich energetických drevín a energetických rastlín biomasy:
- 7.3.5.2 v navrhovaných a vyhlásených územiach európskeho významu sústavy NATURA 2000
- 7.4 v oblasti telekomunikácií a informačnej infraštruktúry
- 7.4.1 vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov.
- 7.4.2 z dôvodov, aby nedochádzalo k poškodzovaniu infraštruktúry informačných systémov je potrebné, aby investori konkrétnych stavieb požiadali pred vydaním územného rozhodnutia a stavebného povolenia o stanovisko operátorov jednotlivých pevných a mobilných telekomunikačných sietí o existencii jestvujúcich podzemných telekomunikačných vedení.

8. V oblasti hospodárstva

- 8.1 v oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja
- 8.1.3. diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu obce, podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie,
- 8.2 v oblasti priemyslu a stavebníctva
- 8.2.4 podporovať v územnom rozvoji regiónu využitie existujúcich priemyselných areálov a areálov bývalých hospodárskych dvorov (hnedé plochy) pre účely zriadenia priemyselných zón a priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých a interných lokalizačných faktorov
- 8.2.6 podporovať rozvoj tradičnej remeselnej výroby, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti podporujúce rozvoj vidieka,
- 8.3 v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
- 8.3.1 podporovať diverzifikáciu poľnohospodárskej produkcie a formy obhospodarovania pôdy na základe rôznorodosti produkčného potenciálu územia a klimatických podmienok,
- 8.3.2 podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability,
- 8.3.3 zabezpečiť protieróznú ochranu poľnohospodárskej pôdy s využitím vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability,
- 8.3.5. neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky zalesňovať pôvodnými druhmi drevín,
- 8.3.6. podporovať extenzívne leso-pasienkarske využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,
- 8.3.7 podporovať doplnkové formy podnikania na báze tradičných remesiel ako využitie surovín z produkcie poľnohospodárskej a lesnej výroby vo vidieckych sídlach s voľnou pracovnou silou, s cieľom znížiť hospodársku depresiu najmä v oblastiach s vyšším stupňom ochrany prírody,
- 8.4 v oblasti odpadového hospodárstva
- 8.4.1. nakladanie s odpadmi na území obce riešiť v súlade so schváleným aktualizovaným Programom odpadového hospodárstva SR, Prešovského kraja a jeho okresov,
- 8.4.2 uprednostňovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, zvýšiť účinnosť separovaného zberu a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických nástrojov a legislatívnych opatrení
- 8.4.6 zabezpečiť postupnú sanáciu, resp. rekultiváciu uzatvorených skládok odpadu a starých environmentálnych záťaží,
- 8.4.9 podporovať výstavbu zariadení na dotriedňovanie, zhodnotenie, kompostovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov v obciach

Verejnoprospešné stavby

1 V oblasti dopravy

- 1.2 stavby nadradenej cestnej siete pre
- 1.2.42 železničné trate a úseky III. kategórie s výhľadovou elektrifikáciou,
 - 1. Bánovce nad Ondavou – Michalovce - Humenné - Medzilaborce – Palota – hranica PR(Lupkow)
- 1.3 stavby pre rozvoj existujúcich a výstavbu nových cestných komunikácií pretínajúcich štátnu hranicu:
 - 1.3.1 bez kontroly vnútri schengenského priestoru na úseku hranice s Poľskom a to:
 - 1.3.1.1 cestné komunikácie pretínajúce štátnu hranicu s neobmedzenou osobnou a obmedzenou nákladnou dopravou
 - e) Medzilaborce - Palota - Lupków, železničný, osobná a nákladná doprava,

2 V oblasti vodného hospodárstva

- 2.3 v rámci Východoslovenskej vodárenskej sústavy
- 2.3.10 rozšírenie sústavy v trase Stropkov – Chotča – Bukovce – Makovce – Havaj – Malá Poľana s pokračovaním Rokytovce – Krásny Brod – Medzilaborce, s odbočkou na Čabiny-Volica-Radvaň n/Laborcom-Brestov n/Laborcom,
- 2.4 pre skupinové vodovody
- 2.4.40 samostatné a skupinové vodovody v ostatných obciach Prešovského kraja napojené na verejné zdroje,
- 2.4.41 samostatné a skupinové vodovody v ostatných obciach s využitím lokálnych zdrojov,
- 2.5 stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd, v obciach Prešovského kraja,
- 2.9 stavby protipovodňových ochranných hrádzi a úpravy profilu koryta,
- 2.10 poldre, zdrže, prehrádzky a malé viacúčelové vodné nádrže pre stabilizáciu prietoku,

3. V oblasti zásobovania plynom a energiami

- 3.1 v oblasti zásobovania plynom - stavby vysokotlakých (VTL) a stredotlakých (STL) plynovodov pre plošné zásobovanie na území Prešovského kraja.
- 3.1.1 Za účelom zlepšenia a rozšírenia plynifikácie obcí Prešovského kraja vybudovať do roku 2015 tieto VTL: 5. VTL DN 100 Medzilaborce – Oľka – Košarovce

5 V oblasti telekomunikácií

- 5.1 stavby pre prenos terestriálneho a káblového signálu a stavby sietí informačnej sústavy, a ich ochranné pásma.

6 V oblasti obrany štátu a civilnej ochrany obyvateľstva

- 6.3 stavby civilnej ochrany obyvateľstva,
- 6.3.1 zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ich ohrozenia,

7 V oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva

- 7.1 stavby uvedené v Ústrednom zozname pamiatok vyhlásené za Národné kultúrne pamiatky, pamiatky a ich okolie zapísané v zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO a objekty súvisiace s pamiatkovo chránenými historickými parkami, ich údržbu a úpravy realizovať len so súhlasom Pamiatkového úradu,
- 7.2 stavby technických pamiatok a historické dopravné stavby, ktoré sú vyhlásené za NKP,
- 7.3 stavby pre ochranu, prieskum a sprístupnenie archeologických lokalít.

9 V oblasti životného prostredia

- 9.1 stavby na ochranu pred prívalovými vodami – ochranné hrádze a úpravy vodného toku, priehradzky, poldre a viacúčelové vodné nádrže,
- 9.2 stavby na účely monitorovania stavu životného prostredia.

10 V oblasti odpadového hospodárstva

- 10.3 stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotriedňovanie, kompostovanie, recykláciu odpadov a materiálového a energetického zhodnotenia všetkých druhov odpadov

A.2 PRIESKUMY A ROZBORY

A.2.1 PRIESTOROVÉ USPORIADANIE A FUNKČNÉ VYUŽÍVANIE ÚZEMIA

Širšie vzťahy k.ú. obce Palota sú zdokumentované a riešené v rámci platného ÚPN VÚC Prešovského kraja. Z tohto dokumentu spracovateľ vychádzal pri skúmaní interakcii riešeného územia s príslušným územím a jestvujúcich vyšších rozvojových stratégií.

A.2.2 PRÍRODNÉ PODMIENKY

Uvedená kapitola je spracovaná v časti Krajinnoeekologický plán

A.2.3 DEMOGRAFICKÝ POTENCIÁL A BYTOVÝ FOND

a) Obyvateľstvo

Rozbor demografických charakteristík je spracovaný na základe celoštátnych sčítaní ľuď, domov a bytov (r. 1970, 1980, 1991, 2001 a 2011).

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva (prírastok, úbytok) sú obce zaradené do štyroch kategórií :

- rýchlo rastúca nad + 5 %
- pomaly rastúca +2 – + 5 %
- stagnujúca - 2 – +2 %
- regresívna pod -2 %

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec Palota zaznamenala pred r. 1991 úbytok obyvateľov, obec bola v kategórii regresívnej populácie, kedy prírastok obyvateľov dosiahol zápornú hodnotu. Po roku 1991 je vývoj pohybu obyvateľstva stagnujúci.

Rok	1970	1980	1991	2001	2011	2014	2030
Počet obyvateľov	301	200	180	183	185	182	202

Veková štruktúra obyvateľstva pri sčítaní v roku 2011 bola nasledovná :

Pohlavie/vek	0-14	15-64	65+	Spolu
spolu	48	110	27	185

Podľa hodnôt indexu vitality a prehľadu (predproduktívne, produktívne, poproduktívne obyvateľstvo) môžeme konštatovať, že v obci Palota dochádza k postupnému starnutiu obyvateľstva.

Pri spracovaní ÚPN-O je potrebné vychádzať z uvedeného predpokladu vývoja jej obyvateľstva.

K návrhovému roku 2030 možno uvažovať s nárastom počtu obyvateľov obce o 20 obyvateľov oproti stavu k roku 2014.

Pri spracovaní ÚPN-O Obce je potrebné vychádzať z uvedeného predpokladu vývoja jej obyvateľstva.

b) Zamestnanosť

Podľa sčítania obyvateľov, domov a bytov z r. 2011 bolo v obci 102 ekonomicky aktívnych obyvateľov, z toho 45 žien a 57 mužov, pričom:

- ekonomicky aktívne obyvateľstvo tvorilo 63% obyv. z trvale bývajúceho obyv. obce
- z obyvateľov v produktívnom veku tvorilo ekonomicky aktívne obyvateľstvo 37%

Zamestnanosť v obci k 11/2014 bola nasledujúca:

Zamestnávateľ	Počet zamestnancov
Materská škola	0
ZŠ	0
Potraviny	0
Obecný úrad	4
Reštaurácia - pohostinstvo	0
Spoločenstvo vlastníkov lesa	2
Poľnohospodárske družstvo	4
Lesy	2
Neziskovka	4
Spolu:	16

Z uvedeného vyplýva, že riešené územie pokrýva iba mizivú časť potreby pracovných príležitostí. Podstatná časť obyvateľstva dochádza za prácou mimo riešené územie – do susediaceho okresného mesta Medzilaborce, časť dochádza za prácou mimo okresu Medzilaborce.

b) Bytový fond

Bytovú výstavbu riešiť v rámci vymedzeného územia prednostne intenzifikáciou zastavaného územia k 1.1.1990 na plochách nadmerných záhrad a plochách schátralého, neobývaného bytového fondu RD. Rozbor demografických charakteristík je spracovaný na základe celoštátnych sčítaní ľudí, domov a bytov (r. 1970, 1980, 1991, 2001 a 2011) rok 2014 je podľa údajov OcÚ.

Rozbor stavu a predpoklad vývoja

Rok	1970	1980	1991	2001	2011	2014*	2030
Počet obyvateľov	301	200	180	183	185	182	207
Počet domov celkom	84	69	74	76	74	71	
Počet obývaných bytov	71	60	50	43	50	46	56
Počet obývaných domov	71	60	50	43	42	38	48
obložnosť obyv/byt	4,24	3,33	3,60	4,26	3,70	3,95	3,70

* údaj OcÚ k 11/2014

Z celkového počtu 71 rodinných domov je 38 obývaných 33 neobývaných
Z celkového počtu 38 obývaných, slúži ako víkendové, resp. rekreačné bývanie 20

Okrem bývania v rodinných domoch sú na území obce v časti za poľnohospodárskym družstvom aj objekty sociálneho bývania v ktorých bývajú občania rómskeho pôvodu

Počet bytov 10 bytov

Celková výmera bytov 285 m²

Pozemok 2350 m²

Počet obyvateľov soc. bytov 76 obyvateľov

Táto skutočnosť výrazne „deformuje“ ukazovateľ obložnosť obyv/byt celkového počtu obývaných domov v obci.

Bytovú výstavbu riešiť v rámci vymedzeného územia prednostne intenzifikáciou zastavaného územia k 1.1.1990 na plochách nadmerných záhrad a plochách schátralého, neobývaného bytového fondu RD. Novú výstavbu navrhnuť tak aby vo väzbe na pôvodnú vytvárala kompaktnú obytnú zónu.

Výstavbu navrhnuť predovšetkým formou bytovej výstavby rodinných domov, objektov pre individuálne rekreačné a víkendové bývanie a ako doplnkovú formu v obmedzenej miere hromadnú bytovú výstavbu formou malopodlažnej zástavby.

V rámci určeného územia pre bytovú výstavbu riešiť viac lokalít s možnosťou alternatívneho výberu kvôli priechodnosti realizácie investícií (majetkové vysporiadanie).

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je potrebné sa zamerať na obnovu existujúceho bytového fondu, zvýšenie jeho kvality a jeho modernizáciu.

Navrhnuť a pripraviť územie pre výstavbu nových bytov v RD a rekonštrukciu existujúceho bytového fondu, zodpovedajúcu prognóze demografického vývoja obce, pričom je potrebné počítať aj s vytvorením ponukových plôch pre výstavbu rod. domov a objektov pre individuálne rekreačné a víkendové bývanie aj pre záujemcov mimo obce.

V nápočte potreby bytov k návrhovému obdobiu uvažovať s priemernou obložnosťou max. 3,70 obyv. na byt.

Novo navrhované pozemky pre výstavbu RD uvažovať vo veľkosti do 800 m²

Pri bilanciách uvažovať so zastúpením 1byt/1RD.

Navrhovanú zástavbu organizovať do obytných skupín s možnosťou sústredenia investícií na technickú vybavenosť

V Územnom pláne obce je potrebné:

- riešiť rozvojové plochy vhodné pre bytovú výstavbu v kapacitách zodpovedajúcich prirodzenému prírastku obyvateľov obce a potrebám súvisiacim so znižovaním obložnosti,
- vymedziť plochy pre obytnú funkciu v rámci zastavaného územia na plochách nadmerných záhrad, existujúcich prieluk s možným obojstranným obstavaním uličného priestoru
- vytvoriť plochy pozemkov pre výstavbu rodinných domov v podobe ponukových plôch pre prípadných záujemcov z okolia a preveriť možnosti využitia územia pre rozvoj bývania,
- preveriť možnosti výstavby rodinných domov aj v ďalších lokalitách v zastavanom území aj mimo neho,
- preveriť možnosť výstavby nájomných bytových domov, navrhnuť funkčné a priestorové regulatívy pre existujúce a navrhované obytné plochy.

A.2.4 SOCIÁLNA VYBAVENOSŤ

1. Školstvo a výchova

Materská škola

V obci sa nenachádza zariadenie predškolskej výchovy

Základná škola

Prevádzka základnej školy je už 35 rokov zrušená. Objekt je v zlom stavebno-technickom stave.

Kapacita zariadenia 1 tried

Počet žiakov 0 detí.

Plocha pozemku 0,18 ha

Žiaci dochádzajú do ZŠ Medzilaborce

2. Kultúra a osвета

Viacúčelová spoločenská sála v budove OcÚ

celková úžitková plocha 280 m²

z toho : plocha sály 120 m²

kapacita 100 miest

Klub mládeže

Je prevádzkovaný obecným úradom – v adaptovanom objekte obce.

Kapacita 15 osôb

Gréckokatolícky chrám narodenia Presvätej Bohorodičky z roku 1862.

evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (ÚZPF) č. 10416/1

kapacita 100 miest

úžitková plocha 150 m²

plocha pozemku 0,08 ha

Farský úrad sa nachádza v mestskej časti Vydraň.

Pravoslávny chrám narodenia Presvätej Bohorodičky z roku 1993

kapacita 100 miest

úžitková plocha 150 m²

plocha pozemku 0,09 ha

Farský úrad sa nachádza v mestskej časti Vydraň

3. Telovýchova a šport

Areál futbalového ihriska sa nachádza mimo zastavanej časti obce k 1.1.1990.

Vlastník Slovenská Republika a prevádzkovateľ Obec Palota.

Plocha areálu 0,52 ha

Areál obsahuje:

- futbalové ihrisko s trávnatým povrchom 30x 80 m, plocha ihriska 2400 m²

4. Zdravotníctvo

V obci sa nenachádzajú zdravotnícke zariadenia.

Poskytovanie zdravotníckych služieb základného a vyššieho stupňa pre obyvateľov je zabezpečené v zdravotníckych zariadeniach mesta Medzilaborce resp. Humenné, Svidník.

5. Sociálna starostlivosť

V obci sa nenachádzajú zariadenia sociálnej starostlivosti. Univerzálna spoločenská sála v objekte OcÚ slúži ako denný stacionár pre dôchodcov.

Prevádzka je pondelok – piatok, vrátane výdaja stravy dovážanej z Medzilaboriec. Pre túto činnosť sú tieto priestory vyhovujúce.

Počet pracovníkov 2 os

6. Maloobchodná sieť

V obci sa v súčasnosti nachádzajú nasledujúce maloobchodné zariadenia:

Potraviny

Momentálne nefunkčné zariadenie. Objekt je vo vyhovujúcom stavebno-technickom stave.

- predajná plocha 55 m²

- úžitková plocha 115 m²

- počet zamestnancov 0 os

7. Verejné stravovanie**Reštaurácia - pohostinstvo**

Momentálne nefunkčné zariadenie. Objekt je vo vyhovujúcom stavebno-technickom stave.

Odbytová plocha 50 m²

Úžitková plocha 115 m²

adekvátna plocha pozemku 849 m²

8. Nevýrobné služby

V obci sa nenachádzajú zariadenia nevýrobných služieb.

Dom smútku

Nový účelový objekt, tesne pred dokončením, je v obecnom vlastníctve.

úžitková plocha	95 m ²
kapacita	50 os.
plocha pozemku	0,05 ha

Cintorín

Obec má v súčasnosti 2 cintoríny .

Cintorín sa nachádza, na p.č 160/2;168/2;169/1,2,4

Plocha pozemku je 10109 m²

z toho voľná plocha cca 35%

Vojenský Cintorín padlých sa nachádza v extraviláne obce, smerom na hraničný prechod SR/PL na p. č.522/2

9. Výrobné a opravárenské služby

Nenachádzajú sa v obci.

10. Správa a riadenie**Obecný úrad.**

Prevádzka sa nachádza v pôvodnom účelovom objekte OcÚ, ktorý je vo vlastníctve obce. V objekte sa okrem prevádzky OcÚ nachádzajú aj viacúčelová spoločenská sála s pódium,

Úžitková plocha objektu	700 m ²
Plocha pozemku objektu	2299 m ²
Počet pracovných miest OcÚ	4 os
úžitková plocha prevádzky OcÚ	70 m ²

Pošta

V obci sa nenachádza

A.2.5 KULTÚRNE A HISTORICKÉ HODNOTY**Kultúrne a historické hodnoty územia****História obce**

Obec je doložená z roku 1330 ako Palata, neskôr ako Palota (1773); maďarsky Palota.

Obec patrila panstvu Humenné, v 18. – 19. storočí Csákyovcom, koncom 19. storočia patrili tunajšie majetky železnici. V roku 1556 nebola obec zdanená.

V roku 1715 mala 9 opustených a 9 obývaných domácností, v roku 1787 mala 70 domov a 498 obyvateľov, v roku 1828 mala 76 domov a 559 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, povozníctvom, drevorubačstvom a pracovali v kameňolome.

Za I. ČSR sa ráz obce nezmenil. V mesiacoch október a november v roku 1944 prebiehali tu ťažké a dlhé oslobodzovacie boje (vypálenie obce).

Kultúrne pamiatky

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (ďalej ÚZPF) je evidovaná nehnuteľná Národná kultúrna pamiatka:

Kostol - č. ÚZPF – 10416/1 – gréckokatolícky chrám narodenia Presvätej Bohorodičky z roku 1862

Na ploche národných kultúrnych pamiatok je nevyhnutné dodržať ustanovenia § 32 pamiatkového zákona. Kultúrne pamiatky požadujeme vyznačiť v grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie vhodnou grafickou značkou.

Archeologické lokality

Krajský pamiatkový úrad Prešov určil na základe evidovaných archeologických lokalít územia s predpokladanými archeologickými nálezmi:

historické jadro obce – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia novoveku (1. písomná zmienka o obci k roku 1579)

Územia s predpokladanými a evidovanými archeologickými nálezmi, ktoré určil Krajský pamiatkový úrad Prešov je potrebné zahrnúť do textovej a vyznačiť v grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie.

„Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom, pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej, či inej hospodárskej činnosti, zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk, aj mimo vyššie uvedených území s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi, v procese územného a stavebného konania.“

V obciach sa nachádzajú aj ďalšie objekty s architektonickými, historickými a kultúrnymi hodnotami, ktoré nie sú evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu. Tieto je vhodné pri spracovávaní územného plánu obce v teréne vytipovať a zaradiť ich do Zoznamu pamätihodností obce. Obec si môže zaviesť v zmysle § 14 zákona č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov evidenciu pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností možno zaradiť hnutelné a nehnuteľné veci, kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, katastrálne a zemepisné názvy viažuce sa k histórii a osobnostiam obce. K pamätihodnostiam je možné zaradiť aj staré stromy v katastri, božie muky, kríže a iné objekty.

Krajský pamiatkový úrad Prešov na požiadanie poskytne obci metodickú a odbornú pomoc pri evidovaní pamätihodností obce.

V ÚPN-O je potrebné plne rešpektovať archeologické lokality a uvedené kultúrne významné objekty primerane zapojiť do urbanizovaného prostredia.

A.2.6 HOSPODÁRSKA ZÁKLADŇA

Poľnohospodárstvo

Zo subjektov, ktoré na pôde hospodária je najvýznamnejší: Agromech s.r.o Plota
Prevádzka sa zaoberá živočíšnou výrobou - hovädzí dobytok a pestovaním krmovín.
V riešenom území má prevádzka 2 areály.

Lesné hospodárstvo

Na Lesnej pôde v. k.ú. Palota hospodária nasledujúce organizácie.

- Štátne lesy SR, odštepný závod Vranov nad Topľou.
- Spoločenstvo vlastníkov lesa- Palota
- Poľovnícke združenie Vydra - Vydraň Palota

Pre zabezpečenie hospodárskej základne obce a jej bezkolíznej funkcie vo vzťahu k obytnému prostrediu je potrebné:

- stanoviť plochy na ďalší rozvoj výrobných a ostatných hosp. prevádzok v obci, ich napojenie na komunikačnú sieť mimo obytné územie a napojenie na technické vybavenie dostatočnej kapacity.
- stanoviť pásma hygienickej ochrany a plánovať rozvoj obytného územia tak aby sa vylúčila kolízia medzi týmito dvomi funkciami.
- rozvíjať hospodárske funkcie na území obce iba v jestvujúcich lokalitách v rozsahu potreby pre obhospodarovanie k.ú. Palota

A.2.7 REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Rekreácia

Pre dennú rekreáciu je možné v súčasnosti využívať areál futbalového ihriska.

Rekreačné zázemie mesta Medzilaborce je oblastného významu a patrí v rámci rajonizácie CR do Laboreckej oblasti. Je zamerané pre krátkodobý cestovný ruch s celoročným využitím s hlavnými druhmi rekreačných činností: turistika, zimné športy, rybolov, poľovníctvo. Pre pokrytie nárokov každodennej rekreácie sú v meste a jeho okolí vymedzené funkcie a plochy:

športovo-rekreačný areál, plaváreň, amfiteáter, miniskanzem – expozícia ľudovej architektúry, lesopark.

Cestovný ruch

Zariadenia cestovného ruchu sa v riešenom území nevyskytujú.

V tesnej blízkosti k.ú. Palota sa nachádza *Lyžiarske stredisko Danová*

Areál lyžiarskeho strediska je umiestnený severovýchodnej časti k.ú. Medzilaborce v MČ Vydraň.

Je tu v prevádzke lyžiarsky vlek Poma 750 m. Svah má možnosti technického zasnežovania.

V blízkosti areálu sú ubytovacie kapacity hromadných rekreačných zariadení CR:

- Ubytovacie zariadenie Danová: 170 lôžok
- Penzión Danová: 45 lôžok.

Hlavné úlohy na riešenie

- navrhnuť plochy pre aktívnu dennú rekreáciu obyvateľstva,
- navrhnuť plochy pre pasívnu dennú rekreáciu aj krátkodobú víkendovú rekreáciu obyvateľstva

A.2.8 ZELEŇ ZASTAVANÉHO ÚZEMIA

Pri návrhu potrieb plôch zelene v zastavanom území sídla vychádzame z urbanistických ukazovateľov uvádzaných v publikácii *Zásady a pravidlá územného plánovania*, ktorú vydal Výskumný ústav výstavby a architektúry v Brne r. 1984.

Menované ukazovatele stanovujú rozsah plôch zelene v sídlach na 50-75 m²/obyvateľa z čoho plochy verejnej zelene majú tvoriť minimálne 8-12 m²/obyvateľa.

Uvedené rozmedzie je dané kvalitou krajinného prostredia, ktoré tvorí prírodné zázemie v okruhu dostupnosti do 30 min. od zastavaného územia.

Uvedený podiel plochy krajinného prostredia na 1 obyv. ho klasifikuje ako veľmi dobré, ktorému prislúchajú požiadavky na plochu zelene sídla min. 44,0 m²/obyv.

Uvedená bilancia poukazuje na to že Obec Palota má dostatočnú celkovú výmeru plôch zelene ako aj podiel verejnej zelene.

Koncepcia základného systému zelene zastavaného územia

Systém zelene zastavaného územia obce Palota tvoria nasledujúce prvky:

Verejná zeleň - patrí sem zeleň parkov, námestí, uličné stromoradia a sprievodná zeleň vodných tokov. V obci Palota je tento druh zelene zastúpený zeleňou pozdĺž potoka.

Zeleň v obytných súboroch (zeleň obytnej zástavby) - tento druh zelene je zastúpený zeleňou záhrad, zeleňou MŠ a ZŠ.

Zeleň občianskeho vybavenia - patrí sem zeleň občianskeho vybavenia, liečebných ústavov, športových a kultúrnych zariadení a inštitúcií. Tento druh zelene je v obci zastúpený iba zeleňou pri OcÚ a kostole.

Ostatná zeleň - patrí sem zeleň cintorínov, záhradkárske osady, izolačná, ochranná a areálová zeleň. Tento druh zelene v intraviláne obce je zastúpený zeleňou cintorína.

Plochy náhradnej výsadby

Obec v súčasnosti nemá vyhradené plochy náhradnej výsadby zelene. Je potrebné aby ÚPN-O uvedené plochy určil v rámci záväznej časti.

Hlavné úlohy na riešenie

Pre vylepšenie systému zelene v sídle je nevyhnutné:

- zakladať sprievodnú zeleň komunikácii v uličných priestoroch,
- sadovnícky upraviť všetky jestvujúce plochy verejnej zelene,
- pri hospodárskych areáloch zakladať izolačnú zeleň,

A.2.9 VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE

Železničná doprava

Katastrálnym územím obce prechádza železničná trať Michalany- Humenné –Medzilaborce št. hranica,/PKP (Lupkow) (č.191) ktorá sa nedotýka zastavaného územia obce. Na trati je 1 železničná zastávka bez prístrešku. Traťová rýchlosť v úseku k.ú Palota je 60km/hod.

počet vlakov:

10 vlakových súprav /24 hod., z toho pre osobnú dopravu 4 vl./24 hod.

Výhľadové počty vlakov pre rok 2020 sa predpokladajú o 10% vyššie.

Pôvodne dvojkolažová trať bola rekonštruovaná na jednokolažovú.

Z hľadiska územného rozvoja sú železničné zariadenia v riešenom území dlhodobo stabilizované s výhľadovou elektrifikáciou železničnej trate v úseku Bánovce nad Ondavou-Humenné-Medzilaborce-št. hranica, ktorá však prebehne v rámci pozemkov železnice.

Cestná sieť nadmiestneho významu

Obec Palota leží na ceste II/575 Medzilaborce - Palota – Hraničný prechod - Poľsko, ktorá sa v Medzilaborciach vypája z cesty II/559.

Cesta II/575 je v dobrom technickom stave. Kat. územím obce Palota prechádza v dĺžke 5,64 km, Cesta tangetuje zastavané územie obce, ktorým prechádza iba v malom úseku, v dĺžke 0,28km.

Je potrebné aby ÚPN-O organizoval rozvoj obce mimo trasy tejto cesty.

Je tiež potrebné vyriešiť kolízne body napojenia na sieť miestnych komunikácií obce.

Obslužné a prístupové komunikácie

Miestne obslužné a prístupové komunikácie majú dobrý technický stav avšak ich šírka je poddimenzovaná-nezodpovedá požiadavke STN, na slepých komunikáciách chýbajú koncové obratiská.

Obytná zástavba pozdĺž oboch brehov Palotského potoka je sprístupnená individuálnymi lávkami.

Neprehľadné a nevyhovujúce križovatky miestnych komunikácií sú vo výkrese „Rozbor dopravy“ označené ako bodové dopravné závady.

Na sieť miestnych komunikácií naväzuje sieť miestnych účelových komunikácií čiastočne spevnených a sieť poľných a lesných ciest zabezpečujúca hospodárske, ale aj rekreačné potreby.

Obec nemá spracovanú dokumentáciu na rekonštrukciu miestnej cestnej siete.

Cyklistické chodníky a trasy

V riešenom území nie sú vybudované žiadne samostatné cyklistické chodníky ani trasy.

Obcou prechádza cykl. trasa region. významu – po príhodách dobrého vojaka Švejka Humenné-Medzilaborce - Palota - Poľsko, ktorá nemá vybudované vlastné teleso.

V ÚPN-O je potrebné definovať trasu tohto chodníka riešeným územím mimo teleso cesty II/575

Komunikácie pešie a priestranstva.

V obci nie sú vybudované pešie chodníky.

Pri objektoch občianskeho vybavenia, sú vytvorené menšie rozptylové plochy, ktoré nie sú opticky ani fyzicky oddelené od plôch vozidlovej dopravy.

V ÚPN-O je potrebné:

navrhnuť hlavné pešie komunikácie .

-Je potrebné navrhnuť spevnenú prístupovú komunikáciu k železničnej zastávke tak, aby bola prístupná vo všetkých ročných obdobiach.

Parkovacie a odstavné plochy

V obci je slabé zastúpenie plôch pre statickú dopravu pred zariadeniami občianskej vybavenosti. Realizované sú iba parkoviská – pri kostole cca 6 parkovacích stojísk a pri obecnom úrade 4 parkovacie stojiská.

Parkovanie a garážovanie pre byty v RD je zabezpečené v rámci ich pozemkov.

Osobná autobusová a železničná doprava

Autobusovú prepravu zabezpečuje spoločnosť SAD Humenné a.s. priebežnými linkami po ceste II/559 na trasách Palota - Medzilaborce

Počet autobusových spojov v pracovných dňoch je 7 a cez víkend 2, v súlade s platným cestovným poriadkom.

V intraviláne obce sa nachádzajú 2 označených autobusové zastávky bez prístreškov a zastávkových pruhov.

Železničná osobná doprava

Po železničnej trati premáva denne 33 vlakov pre osobnú dopravu, v smere Humenné- Medzilaborce-Poľsko.

V obci je jedna železničná zastávka, ktorá nie sú opatrené prístreškom ani predajom lístkov.

Letecká doprava

V k.ú.Palota sa nenachádzajú zariadenia letectva, ani sem nezasahujú ich ochranné pásma.

Hraničné prechody

Na štátnej hranici s Poľskou republikou sú hraničné prechody – železničný a cestný.

Železničný prechod Palota – Lupkow je otvorený od roku 1997. Cestný prechod Palota –Radoszyce slúži ako štandardný medzinárodný prechod s nepretržitou prevádzkou od roku 2004.

Hlavné úlohy na riešenie

- navrhnúť úpravu šírkových parametrov cesty II/575 v súlade s STN 73 6110 a STN 73 6101,
- nepodporovať zástavbu pozdĺž cesty II/575
- navrhnúť kategórie a funkčné triedy miestnych prístupových komunikácií v zmysle STN 73 6110,
- prehodnotiť potrebu kapacít zariadení statickej dopravy,
- doplniť sieť peších komunikácií a priestranstiev,
- odstrániť dopravné bodové závady,
- doplniť slepé komunikácie obrátkami
- navrhnúť trasu cyklistického chodníka.

A.2.10 TECHNICKÉ VYBAVENIE**a) Vodné hospodárstvo**

Zásobovanie vodou

Obec Palota nemá vybudovaný verejný vodovod a na uvedený účel nemá spracovaný ani projekčný zámer.

Obyvateľstvo a prevádzky obce sú zásobované pitnou vodou zo súkromných studní. Kvalita vody je vyhovujúca.

Výpočet potreby pitnej vody

Potreba bola vypočítaná podľa prílohy k Vyhláške MŽP SR č. 684/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Priemerná denná potreba pitnej vody Q_p

Rok 2014: $184 \text{ obyv.} \times 150 \text{ l/obyv.deň} = 27\,600 \text{ l/deň} = 0,32 \text{ l/s}$

Maximálna denná potreba pitnej vody $Q_m = Q_p \times k_d$, ($k_d = 2,0$)

Rok 2014: $27\,600 \text{ l/deň} \times 2,0 = 55\,200 \text{ l/deň} = 0,64 \text{ l/s}$

Maximálna hodinová potreba pitnej vody $Q_h = Q_m \times k_h$, ($k_h = 1,8$)

Rok 2014: $55\,200 \text{ l/deň} \times 1,8 = 99\,360 \text{ l/deň} = 1,15 \text{ l/s}$

Výpočet potreby akumulácie vody pre obec

Využitelný objem zásobných vodojemov je stanovený na 60 % maximálnej dennej potreby.

Rok 2014: $Q_{\max} = 99,36 \text{ m}^3 - 60 \% = 59,62 \text{ m}^3$

V ÚPN-O je potrebné pri návrhu verejného vodovodu uvažovať s akumulačnou kapacitou v prepočte na výhľadový počet obyvateľov k návrhovému roku 2030.

Verejná dažďová kanalizácia

Obec nemá zrealizovanú verejnú dažďovú kanalizáciu. Dažďové vody zo zastavaného územia sú odvádzané otvorenými odvodňovacími priekopami do Palotského potoka a Vydraňky.

V ÚPN-O je potrebné riešiť odvedenie dažďových vôd povrchovými rigolmi do miestnych tokov.

Na uvedený účel je potrebné vyhradiť priestor v uličných koridoroch zástavby.

Verejná splašková kanalizácia

Obec Palota nemá vybudovanú, ani projekčne pripravenú koncepciu odkanalizovania zástavby.

Obec má záujem o vybudovanie verejnej kanalizácie.

V ÚPN-O je potrebné navrhnuť spôsob odkanalizovania zástavby a zneškodňovania odpadu s nápočtom adekvátnej potrebnej kapacity ČOV pre potreby obce Palota.

V ÚPN-O je potrebné navrhnuť systém splaškovej kanalizácie obce s nápočtom adekvátnej podielovej kapacity ČOV pre potreby obce Palota

Výpočet množstva splaškových vôd podľa STN 75 6101

Maximálne množstvo splaškov $Q_{\max} \text{ splaš} = Q_p \times k_{\max}$

Rok 2014: $99,36 \text{ m}^3/\text{deň} \times 3,00 = 298,08 \text{ m}^3/\text{deň} = 12,42 \text{ m}^3/\text{h}$

Minimálne množstvo splaškov $Q_{\min} \text{ splaš} = Q_p \times k_{\min}$

Rok 2040: $99,36 \text{ m}^3/\text{deň} \times 0,60 = 59,62 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,48 \text{ m}^3/\text{h}$

Vodárenské zdroje

V k.ú. Palota sa nenachádzajú vodné zdroje. Obyvateľstvo je zásobované zo súkromných studní.

Pri riešení zásobovania pitnou vodou je potrebné uvažovať aj s možnosťou napojenia na verejný vodovod blízkeho mesta Medzilaborce a jeho systému zásobovania pitnou vodou.

Pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodných zdrojov

V k.ú. Palota sa v súčasnosti nenachádzajú žiadne vodné zdroje, ktoré by si vyžadovali OP.

Vodné toky a plochy

Kataster obce Palota spadá do povodia vodného toku Laborec, podrajónu Vydranka. Vodohospodársky významný tok Vydranka ktorý je v správe SVP š.p. nemá určený rozsah inundačného územia. Tok preteká neupraveným korytom tangentujúc zastavané územie obce z juhovýchodnej strany pričom príberá miestny Palotský potok pretekajúci zastavaným územím.

Vodné plochy v k.ú. Palota sa nenachádzajú.

Odvodňovacie kanály

V k.ú. obce sa nenachádzajú žiadne melioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.

Hlavné úlohy na riešenie:

- navrhnuť koncepciu zásobovania vodou a odkanalizovanie zastavaného územia obce,
- akékoľvek stavebné zámery v blízkosti vodných tokov podmieniť ochranou územia pred prietokom Q_{100} ročnej veľkej vody, v zmysle §20 zákona č.364/2004 Z.z. o vodách.
- riešiť ochranu zastavaného územia obce pred Q_{100} ročnými vodami,
- navrhnuť stabilizáciu korýt v zastavanom území obce
- riešiť ochranu zastavaného územia obce pred prívalovými povrchovými vodami.
- do ÚPN-O premietnuť ochr. pásma a manipulačné pásma vodných tokov a vodárenských zariadení.
- pozdĺž oboch brehov toku Vydranka ponechať voľný nezastavaný pás šírky 10 m od brehovej čiary a pozdĺž ostatných miestnych tokov 5 m.

b) Zásobovanie elektrickou energiou

Základné údaje

Rozvodná sieť: NN - 3PEN, str. 50 Hz, 400 V/TN-C; VN - 3 str. 50 Hz, 22 000 V/IT

Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom v zmysle STN 33 3201 VN živých častí krytom umiestnením mimo dosahu, prekážkou, neživých častí uzemnením podľa STN 33 3201 kap. 9, doplnková ochrana pospájaním.

VVN vedenie

Riešeným územím - k.ú. Čabiny neprechádzajú žiadne vedenia VVN.

VN vedenie

Katastrálnym územím Čabiny prechádza 22 kV vedenie VN č. 252 v smere od ES Humenné -Radvaň n/Laborcom-Medzilaborce. Vedenie je trasované východne od zastavaného územia obce paralelne s trasou cesty II/ 559, mimo zastavaného územia k 1.1.1990.

Uvedené VVN vedenie je vzdušné uložené na betónových podperách vodičmi AlFe 70 mm².

NN sieť

Elektrizačná sústava: striedavá 3/PEN AC 400/230 V 50 Hz TN-C,

- ochrana pred úrazom elektrickým prúdom pri napätí do 1000 V, v normálnej prevádzke čl. 412 STL 33, 2000-4-41 ako základná ochrana,
- ochrana izolovaním živých častí,
- ochrana krytím alebo zábranami,
- ochrana pred úrazom elektrickým v poruchovom stave samočinným odpojením od napájania v sieti v zmysle STN 33 2000-4-41, STN 33 2000-5-54,

Distribučná NN sieť je riešená ako vzdušná. Hlavné rozvody sú riešené vodičmi AlFe 4x70 resp. 4x50. Podporné body sú betónové. V prípade požiadavky navýšenia výkonu je možnosť v obce NN sieť posilniť závesnými káblovými vedeniami AEKS-4Bx120 mm².

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie je riešené výbojkovými svietidlami na stožiaroch NN rozvodu.

Ochranné pásma

Ochranné pásmo vzdušného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je:

10 m pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane; v súvislých lesných priesekoch 7 m,

V ochrannom pásme vzdušného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m,
- uskladňovať ľahko horľavé, alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy.

Ochranné pásmo transformačnej stanice s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice.

V ochrannom pásme transformačnej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky transformačnej stanice.

c) Zásobovanie plynom

Obec Palota nie je plynofikovaná.

Vzhľadom na skutočnosť že obec má záujem o plynofikáciu je potrebné s uvedeným uvažovať v ÚPN. Ako zdroj plynu doporučujeme uvažovať VTL plynovod s RS VTL/STL v meste Medzilaborce, na ktorý sa napojí cez verejný mestský STL rozvod plynu s PN do 100 kPa v lokalite Vydraň.

Diaľkové plynovody

Riešeným územím v súčasnosti neprechádzajú diaľkové ani tranzitné plynovody.

V súčasnosti je spracovaný Zámer na realizáciu vysokotlakého prepojavacieho plynovodu DN 1000 Poľsko-Slovensko ktorý je v časti trasovaný juhovýchodným okrajom k.ú. Palota. Parametre plynovodu: DN 1000mm, PN 7,4MPa

Plynovod zabezpečí prepojenie sústavy vysokotlakých plynovodov dopravujúcich zemný plyn exportovaný prevažne z Ruskej federácie cez územie Ukrajiny do európskych štátov územím Slovenska so sústavou plynovodov v Poľskej republike. Plynovod sa napojí V Poľsku plynovodnom uzle zemného plynu v Strachocine, na slovenské územie bude trasovaný cez Lupkovský priesmyk smerom na juh a zaustený bude na objekt kompresorovej stanice vo Veľkých Kapušanoch

Do katastra Palota plynovod vnikne št. hranicou SR/PR severozápadne od obce výrava , južne od železničného tunela Lupkov v lesnom poraste.. Od tohto miesta je trasa plánovaná južným smerom dolinou potoka Výrava smerom k obci Výrava cez Lupkovský priesmyk

Výstavba je predbežne plánovaná na roky 2018-2019 so začiatkom prevádzky v roku 2020.

Na uvedený zámer v súčasnosti prebieha proces EIA- posudzovanie vplyvov na životné prostredie.

Spracovateľ zámeru je Oil Gas Projekt .s.r.o.

Investor: Eustream a.s. Votrubova 11, Bratislava

Ochranné pásma

Plánovaný VTL plynovod si bude vyžadovať zriadenie bezpečnostného pásma a ochranného pásma v súlade so Zákonom č.656/2004 Z.z. – o energetike.

Z uvedeného zákona na svetlosť DN 1000mm a pracovný max. tlak 7,4 MPa prislúcha

- ochranné pásmo 50m

- bezpečnostné pásmo 300m

Ochranné pásmo je priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu kolmo na os plynovodu.

Vlastníci pozemkov, ktoré sa nachádzajú v lesných priesekoch , cez ktoré sú vedené plynárenské zariadenia prevádzkované s tlakom nad 0,4MPa, sú povinní umožniť prevádzkovateľovi siete zachovať voľné pásy v šírke 2m na obe strany od osi plynovodu distribučnej siete a v šírke 5 m na obe strany od osi plynovodu prepravnej siete. Vykonávať činnosti v OP plynárenského zariadenia môžu fyzické, alebo právnické osoby iba so súhlasom prevádzkovateľa siete a pod dohľadom povereného pracovníka prevádzkovateľa siete.

d) Zásobovanie teplom

Zásobovanie teplom v obci je v súčasnosti riešené decentralizovane lokálnymi kotolňami.

Palivová základňa je tvorená na v dominantnej forme tuhým palivom palivo, v menšej miere elektrickou energiou.

Významnejšie centrálné zdroje tepla sa v riešenom území nenachádzajú.

Hlavné úlohy na riešenie

- posúdiť primeranosť transformačného výkonu TR na navrhovaný rozvoj obce,
- riešiť plynofikovanie obce.

e) Rádiokomunikácie, telekomunikácie, diaľkové a oblastné káble

Rádiokomunikácie

V obci je príjem TV a rádiového signálu zabezpečený prostredníctvom televíznej vysielacej stanice Dubník a rozhlasových vysieláčov VS Prešov.

Kvalita prijímaného TV signálu v obci pre 1. a 2. program je vyhovujúca.

V k.ú obce sa nachádza telekomunikačný stožiar spoločnosti Towercom so zosiľovacou stanicou,

Miestny rozhlas

Obec má zriadený miestny rozhlas. Rozvod je realizovaný po celom území intravilánu obce vzdušnými rozvodmi na betónových stožiaroch NN vedenia. Ústredňa je lokalizovaná v objekte OcÚ.

Telekomunikácie

Obec Palota je podľa telekomunikačného členenia zaradená do oblasti RCSI Medzilaborce. Pre zabezpečenie telekomunikačných služieb slúži digitálna telefónna ústredňa v Medzilaborciach.

Napojenie obce je prevedené úložným káblom vedným pozdĺž cesty II/575

Distribučné rozvody v obci sú prevedené vzdušnými káblami.

Diaľkové a oblastné káble

Cez katastrálne územie obce Palota neprechádzajú diaľkové ani oblastné káble.

Hlavné úlohy na riešenie

- telefónnu sieť v sústredenej zástavbe- bytové stanice dimenzovať na 1 - 1,5 páru na novo budované bytové jednotky + 2 páry na občiansku vybavenosť,
- navrhnuť kabelizáciu existujúcich vzdušných rozvodov,
- rešpektovať jestvujúce telekomunikačné a rádiokomunikačné zariadenia a ich ochranné pásma.

A.2.11 STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY

Odpadové hospodárstvo

Obec v súčasnosti nemá platný „Program odpadového hospodárstva“, ktorý by bol formou schváleného „Všeobecné záväzného nariadenia o nakladaní a zneškodňovaní komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov“ základným nástrojom pre organizáciu a usmerňovanie nakladania s odpadmi v obci. Zber KO odpadu domácnosti je zabezpečený do 110 l smetných nádob, resp. triedený odpad do igel. vriec. Odvoz odpadu zabezpečuje pravidelne 1x do týždňa zmluvný vývozca – firma FURA s.r.o.

Firma v rámci zberu komunálneho odpadu zabezpečuje separovaný zber skla, plastov a biologicky rozložiteľného odpadu.

Ovzdušie

Územie okresu Medzilaborce predstavuje z hľadiska čistoty ovzdušia relatívne homogénny priestor. Kotliny a údolia sú v prevažnej miere postihnuté lokálnymi zdrojmi znečistenia, zvlášť v prípade inverzných situácií, vrcholové oblasti sú naopak atakované diaľkovým prenosom emisií. Relatívnu homogénnosť územia narušajú priestory kumulácie zdrojov a činností spôsobujúcich znečistenie ovzdušia (priemyselné plochy, koncentrácia dopravy a pod.). Takýmito priestorom je priľahlé najväčšie sídlo a zároveň okresné mesto Medzilaborce. Najvýznamnejšie sa na znečistení ovzdušia /emisie NO_x, CO, SO, sekundárna prašnosť) v riešenom území podieľajú stacionárne zdroje znečistenia ovzdušia (priemysel a tepelné hospodárstvo mesta Medzilaborce). Podiel na lokálnom znečistení má aj tranzitná automobilová doprava v trase do Poľska.

Katastrálne územie obce Palota predstavuje z hľadiska čistoty ovzdušia relatívne homogénny priestor. Územie je v prevažnej miere postihnuté lokálnymi zdrojmi znečistenia, zvlášť v prípade inverzných situácií vplyvom kumulácie zdrojov a činnosti spôsobujúcich znečistenie. Výrazné zdroje znečistenia ovzdušia však v riešenom území zastúpené nie sú.

Riešené územie nepatrí do vybranej oblasti, kde je merané lokálne znečistenie ovzdušia. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť hodnoty imisného znečistenia ovzdušia základnými znečisťujúcimi látkami.

Zaťaženie územia emisiami z lokálnych kúrenísk je, nakoľko dominantným palivom v miestnom vykurovacom systéme sú tuhé palivá.

Vzhľadom na minimálnu intenzitu dopravy v samotnej obci, je vplyv emisií z mobilných zdrojov len z tranzitnej automobilovej doprava v trase do Poľska

Voda

Povrchové vody

Katastrálnym územím obce Palota preteká rieka Vydraňka, ktorý je hlavným vodozberným tokom riešeného územia. Na riešenom území priberá Palotský potok a ko aj iné miestne bezmenné prítoky. Vzhľadom na to, že v súčasnej dobe v obci chýba splašková kanalizácia, napriek tomu že údaje o znečistení toku nie sú k dispozícii, je predpoklad, že potoky Vydraňka a Palotský potok pretekajúce zastavaným územím obce sú znečisťované odpadovými vodami z obytnej zástavby.

Spodné vody

Spodné vody podľa vzoriek odobraných zo studní neobsahujú zvýšený obsah nebezpečných látok

Kontaminácia pôdy

V katastrálnom území obce Palota nie sú zastúpené kontaminované pôdy. Podľa výsledku monitoringu pôd SR a hygienického prieskumu sú všetky namerané hodnoty dôležitých rizikových prvkov na poľnohospodárskej pôde podlimitné.

As – 12,23mg/kg, Cd – 0,25mg/kg, Co – 12,93mg/kg, Cr-69,31mg/kg, Cu – 25,01mg/kg, Ni- 25,53 mg/kg, Pb – 30,63 mg/kg, Zn – 97,60mg/kg.

Fyzikálne rizikové faktory

Hluk:

Podľa poznatkov zdravotníctva hluková hladina 65dB(A) predstavuje hranicu od ktorej začína byť negatívne ovplyvňovaný vegetatívny nervový systém. Škála decibelov je odstupňovaná od nuly - 0 dB (prah normálnej počuteľnosti) po 130 dB (prah bolesti).

Podľa vyhlášky ministerstva zdravotníctva SR č. 14/1977 Zb. sú stanovené prípustné hodnoty hluku 60 dB(A) pre dennú dobu a 50 dB(A) pre nočnú dobu.

V k.ú. obce je významnejším zdrojom hluku premávka motorových vozidiel na ceste III/54325, v kontakte s ktorou sa nachádza časť obytnej zástavby. Sčítanie dopravy a hluku na tomto úseku nebolo prevedené. V dostatočnom odstupe od zastavaného územia prechádza železničná trať humenné – Poľsko, ktorá však vzhľadom na svoj odstup ako aj frekvenciu vlakov nemá negatívny vplyv na zvukovú pohodu v obytnom území obce.

Okrem uvedeného sa na riešenom území nevyskytuje žiaden iný zdroj hluku.

Radón:

Zdrojom radónu sú hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádioaktívnych látok, odkiaľ sa sekundárne rôznym spôsobom a rôznymi cestami dostáva v pôdnom vzduchu, vode alebo stavebných materiáloch do obytných priestoroch.

Problematiku radónového rizika upravuje Vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 460/1992 Zb. a Uznesenie vlády SR č. 726/1991.

Dosiahnutá hodnota objemovej aktivity ^{222}Rn v pôdnom vzduchu, v základových pôdach podľa plynopriepustnosti zemín $<30 \text{ kBq.m}^{-3}$ v katastrálnom území obce Palota patrí do kategórie nízkeho radónového rizika.

Hlavné úlohy na riešenie

- nakladanie s odpadom prevádzkať v súlade s vypracovaným Programom odpadového hospodárstva obce, ktorý musí byť pravidelne spracovávaný na jednotlivé obdobia v súlade s Programom odpadového hospodárstva okresu Medzilaborce
- zvýšiť podiel zhodnocovania a znížiť podiel zneškodňovania odpadov, uprednostňovaním materiálového zhodnotenia pred energetickým,
- likvidácia starých záťaží (divokých skládok) na území obce.
- navrhnuť lokalitu pre zberný dvor na dočasnú skládku nadrozmerného a triedeného odpadu
- navrhnuť lokalitu pre obecné kompostovisko

A.2.12 ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI A CIVILNEJ OCHRANY OBYVATEĽSTVA**Obrana štátu**

V riešenom území nenachádzajú žiadne vojenské objekty a zariadenia, ani doň nezasahujú ochranné pásma takýchto zariadení.

Časťou katastrálnej hranice prechádza štátna hranica s Poľskom.

Požiarna ochrana

Komunikácie v obci vyhovujú pre účely požiarnej ochrany, ako prístupové komunikácie a vedú aspoň do vzdialenosti 30 m od stavieb a 50 m od rodinných domova a od vchodov do nich, cez ktoré je počítaný protipožiarne zásah. V obci nie je verejný vodovod s hydrantmi a nie je tu ani vodná nádrž pre požiarne účely. na potrebu čerpania požiarnej vody sa môžu využiť individuálne studne pri zástavbe.

V objekte obecného úradu sa nachádza ohlasovňa požiaru. Ohlásenie požiaru a privolanej jednotky hasičského a záchranného zboru je možné telefónom cez pevnú telefónnu sieť. V obci je obecný rozhlas, ktorý je možné využívať pre vyhlásenie požiarneho poplachu v obci.

Ochrana pred povodňami

Zastavaným územím obce preteká potok Vydraňka, ktorá na ňom priberá Palotský potok. Obe potoky sú v časti svojho koryta v zastavanom území regulované.

Civilná ochrana obyvateľstva

Územie obce Palota je z hľadiska civilnej ochrany obyvateľstva zaradené do kategórie II. v ktorej je potrebné zabezpečiť ukrytie v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne (JÚBS) pre 100 % obyvateľstva. Obec má spracovaný plán ukrytia obyvateľstva a Povodňový plán záchranných prác.

Ukrytie obyvateľov obce jestvujúcej zástavby je riešené v JÚBS.

V riešenom území sa nenachádzajú odolné ani plynosťné úkryty.

Hlavné úlohy na riešenie

- návrh zabezpečenia koryt vodných tokov Vydraňka a Palotský potok na pojatie Q_{100} ročnej veľkej vody, stabilizácia ich koryt pred dynamicky agresívnou vodou,
- navrhnuť verejný vodovod s hydrantmi,
- navrhnuť systém riešenia civilnej ochrany obyvateľstva,

A.2.13 POĽNOHOSPODÁRSKY A LESNÝ PÔDNY FOND

Poľnohospodárstvo

Bilancia pôdy v k.ú. obce Palota je podľa údajov zo Správy katastra, Humenné nasledujúca:

Výmera katastrálneho územia spolu	2 411,88 ha	100,00 %
z toho		
- poľnohospodárska pôda		
z toho:		
- orná pôda	69,36 ha	2,88 %
- záhrady	8,05 ha	0,33 %
- trvalé trávne porasty	658,56 ha	27,30 %
- nepoľnohospodárska pôda		
z toho:		
- lesná pôda	1 533,27ha	63,60%
- vodné plochy	16,06 ha	0,67%
- zastavané plochy	27,41 ha	1,14%
- ostatné plochy	99,16 ha	4,10%

V k.ú. obce Palota nie sú evidované odvodnenia .

Zo subjektov, ktoré na pôde hospodária je najvýznamnejší:

Agromech s.r.o Plota

Prevádzka sa zaoberá živočíšnou výrobou - hoveďzí dobytok a pestovaním krmovín.

V riešenom území má prevádzka 2 areály.

V katastri obce Palota je najkvalitnejšia poľnohospodárska pôda v zmysle nariadenia vlády SR č. 58/2013 označená nasledujúcimi kódmi BPEJ.

0711042, 0770233, 0869432, 0869442, 0869445, 0869542, 0869545, 0870433, 0870533, 0969432, 0969442, 0969532, 0970433, 0970533

Časť pozemkov v k.ú. Palota je vo vlastníctve SR , ktoré spravuje SPF. SPF tiež zastupuje správu pozemkov vo vlastníctve nezistených vlastníkov. Pozemky v správe SPF sú určené na poľnohospodársku výrobu preto ich prenajíma prevažne na poľnohospodárske využitie.

Poľnohospodársky pôdny fond v dotknutom katastrálnom území predstavuje z väčšej časti lúčne a pasienkové spoločenstvá, intenzifikované, po starších rekultiváciách, so zmeneným druhovým zložením, prípadne v malej miere orné pôdy.

Lesné hospodárstvo

Na Lesnej pôde v k.ú. Palota hospodária nasledujúce organizácie.

- Štátne lesy SR, odštepny závod Vranov nad Topľou.
- Spoločenstvo vlastníkov lesa- Palota
- Poľovnícke združenie Vydra - Vydraň Palota

Lesný pôdny fond a jeho obhospodarovanie

V k.ú. Palota tvoria lesné pozemky výmeru 1 533,27 ha , čo je 63,6 % z celkovej plochy k.ú. Celá výmera lesných pozemkov je začlenená do kategórie hospodárske lesy, ktorých účelom je produkcia dreva a ostatných lesných produktov pri súčasnom zabezpečovaní mimoprodukčných funkcií lesov.

Lesná pôda v k.ú. Palota patrí do lesného celku Krásny Brod.

Trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch je zabezpečované podľa Plánu starostlivosti o les – PSL, ktorý pravidelne spracováva na 10 ročné obdobia Národné lesnícke centrum Zvolen . Aktuálny LSP je platný pre roky 2012-2021.

A.3 KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN

A.3.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Riešené územie územného plánu Obce Palota je vymedzené jeho katastrálnym územím. Plocha tohto územia je 2012,84 ha.

Palota leží v severnej časti Nízkych Beskýd v pramennej oblasti Vydraňky, pri štátnej hranici s Poľskom. Nadmorská výška v strede obce je 482 m n. m. a v chotári 420 – 763 m n. m.

A.3.2 DOSTUPNÉ PODKLADY O ÚZEMÍ

- R-ÚSES okresu Medzilaborce
- ÚPN-VÚC Prešovského kraja
- ATLAS SR

A.3.3 KRAJINNOEKOLOGICKÁ ANALÝZA

Abiotické zložky

a) Geológia

Kú Palota leží v severnej časti Nízkych Beskýd v pramennej oblasti Vydraňky pri štátnej hranici s Poľskom. Nadmorská výška v strede obce je 482 m n. m. a v chotári 420 – 763 m n. m. Členitý povrch chotára tvoria vrstvy treťohorného flyšu a štvrtohorné svahové hliny.

KÚ Palota je po stránke geologickej budované vrstvami flyšového pásma. Sú to morske sedimenty - vrstvy, v ktorých sa striedajú pieskovce a ílovce. Geologický vývoj vonkajšieho flyšového pásma sa začal usadzovaním morských sedimentov začiatkom treťohôr. Pod vplyvom horotvorných pochodov sa dno mora dvíhalo, inokedy zase hlboko pokleslo. V plytkom mori sa usadzovali pieskovce až hrubozrnné zlepenice. Produktom hlboko morskej sedimentácie sú prevažne ílovce. Koncom treťohôr bolo dno mora vyzdvihnuté a sedimenty boli mora boli horotvornými pohybmi zvrásnené. Paleogénne vrásnenie vtláčilo v hrubých črtách územia Nízkych Beskýd dnešný ráz, hoci dozvuky vrásnenia sa prejavovali aj na začiatku štvrtohôr.

Riešené KÚ budujú prevažne odolnejšie vrstvy kriedy a paleogénu vonkajších Karpát. Sú to prevažne zelenosivé, lokálne červené ílovce, pieskovce s glauknitom, pelokarbonáty budované v eocéne, pieskovce menej ílovce, konglomeráty /hrubý pieskovcový flyš/ budované v senóne–paleocéne, v údolí rieky Laborec vápnité pieskovce a siltovce, vápnité ílovce, lokálne laminované vápence budované v priabóne–oligocéne a v severovýchodnej časti KÚ tmavosivé a zelené ílovce, jemnozrnné pieskovce budované v senóne-paleocéne.

Zosuvy

ŠGUDŠ registruje v riešenom území 20 lokalít so svahovými s potenciálnymi svahovými deformáciami tak ako sú označené vo výkresovej časti.

Skládky

V riešenom území nie sú evidované

- skládky odpadov,
- objekty na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín
- staré banské diela v zmysle §35 ods.1 zákona 44/1988,
- nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast.

b) Geomorfológia

KÚ obce Palota sa z geomorfologického hľadiska nachádza v severnej časti Laboreckej vrchoviny, ktorá patrí do oblasti Nízkych Beskýd, subprovincie Vonkajších východných Karpát a provincie Východných Karpát. Konkrétne môžeme KÚ začleniť prevažne do Medzilaboreckej brázdy.

Z hľadiska geomorfologických pomerov patria kopcovité časti k vrchovinovému základnému typu eróznno-denudačného reliéfu, plochy v údolí rieky Vydraňka a jej prítoku Palotský potok k reliéfu eróznnych brázd a časť územia v severovýchodnej časti KÚ pri hranici s Poľskom k hornatinovému reliéfu. Celé KÚ patrí do morfoštruktúrnej transverzálnej depresie Nízkych Beskýd. Z hľadiska morfologicko-morfometrického typu reliéfu je KÚ rozmanitá: západnú a severovýchodnú časť tvoria silne členité vrchoviny, pri rieke Laborec sú nerozčlenené roviny a silne členité pahorkatiny a v juhovýchodnej časti sú stredne členité a veľmi silne členité vrchoviny.

Najnižšia nadmorská výška v KÚ je cca 420 m n.m., stred obce má výšku cca 482 m n.m., najvyššiu nadmorskú výšku 763 m n.m.

Klimatológia

Prevažná časť KÚ obce Palota podľa klimatickej klasifikácie do mierne teplej oblasti, okrsok mierne teplý, veľmi vlhký vrchovinový. Do severovýchodnej časti KÚ zasahuje chladná oblasť, okrsok mierne chladný.

Niektoré základné meteorologické údaje (podľa atlasu SSR) sú:

- Priemer ročných teplôt sa pohybuje okolo 4 až 7°C
- Priemerná teplota vzduchu v januári: - 4 až - 6 °C
- Priemerná teplota vzduchu v júli: 16 °C
- Priemerný počet vykurovacích dní v roku: 240 – 280
- Priemerný počet letných dní v roku: 36
- Priemerný počet mrazivých dní v roku: 127
- Dlhodobý ročný priemer atmosférických zrážok: 800 – 900 mm, /v severovýchodnej časti KÚ do 1000 mm/
- Priemerný úhrn zrážok v januári: 50 mm
- Priemerný úhrn zrážok v júli: 100 mm
- Priemerný počet dní v roku so snehovou pokrývkou: 80-100
- Priemerná výška snehovej pokrývky: 19,7 cm

d) Krajinná ekológia

Väčšia časť k.ú. obce Palota patrí do priestoru ekologicky štandardného. Zastavané územie a kontaktné poľnohospodárske plochy patria do ú. patrí do priestoru ekologicky narušeného.

Dané územie leží v oblasti, ktorú z geoekologického hľadiska zaradujeme medzi montánne krajiny mierneho pásma.

Podľa typu súčasnej krajiny patrí katastrálne územie obce palota do kategórie poľnohospodárska krajina so sústredenými vidieckymi sídlami. K.ú. obce Palota má charakter (oráčino-lúčno-lesná krajina).

Katastrálne územie obce patrí do oblasti západokarpatskej flóry, do obvodu východobeskydskej flóry. Potenciálnu prirodzenú vegetáciu v k.ú. prezentujú dubovo-lipovo-smrekový les; zmiešaný listnato-ihličnatý les a smrekovo a smrekovo-jedľové lesy.

Pôdy v KÚ tvoria pôdy kambizeme prevažne nasýtené, kambizeme pseudoglejové kyslé / zo zvetralín rôznych hornín /. Priepustnosť pôd je stredná, retenčná schopnosť pôd je stredná až veľká. Z hľadiska zrnitosti sú pôdy v KÚ prevažne hlinité až ílovito-hlinité, v časti KÚ piesčito-hlinité.

Z hľadiska fytogeograficko-vegetačného členenia patrí KÚ do bukovej zóny, flyšovej oblasti, okresu č.15 Laborecká vrchovina.

e) Hydrológia

Riečna sieť povodia sa formovala na flyšovom podklade, kde rieky rozčlenili sústavu chrbátov, alebo ich spätnou eróziou na mnohých miestach prerezali. Nepriepustný flyšový podklad vrchovinatej časti Nízkych Beskýd dal možnosť vzniku riečnej siete s vejárovitým usporiadaním prítokov.

Sídlo z hydrologického hľadiska patrí do povodia rieky Laborec . Podľa vodnej bilancie patrí k.ú. Palota k typom krajiny, kde sú podzemné vody dopĺňané iba zo zrážok pohoria.

f) Pôdy

Z pôdných typov sa na danom území nachádzajú:

- hnedé pôdy,
- hnedé pôdy oglejené, sprievodné pseudogleje a hnedé pôdy nasýtené, lokálne gleje; na stredne ťažkých až ťažkých zvetralinách rôznych hornín,
- nivné pôdy,
- nivné pôdy, sprievodné nivné pôdy glejové; na nekarbonátových nivných sedimentoch.

Pôdotvorný substrát tvoria flyšové horniny s prevahou ílovcov, slieňovcov a bridlíc .

Z pôdných typov sa na danom území nachádzajú: kambizeme pseudoglejové kyslé. Retencia pôd je stredne veľká, vlhkosť stredná.

Poľnohospodársky pôdny fond v dotknutom katastrálnom území predstavuje z väčšej časti lúčne a pasienkové spoločenstvá, intenzifikované, po starších rekultiváciách, so zmeneným druhovým zložením, prípadne orné pôdy, ktoré sú v súčasnosti využívané na pasenie hospodárskych zvierat a kosenie. Pomiestne sa nachádzajú na poľnohospodárskom pôdnom fonde poloprirodzené, resp. prirodzené pasienkové a lúčne spoločenstvá patriace najmä do zväzu Arrhenatherion elatioris. Pomenej sú zastúpené spoločenstvá patriace do zväzu Caltion /zväčša biotop národného významu Lk6/, plošne malé, zväčša v komplexe s rastlinným spoločenstvom zväzu Arrhenatherion elatioris.

Krajinná štruktúra:

Bilancia pôdy v k.ú. obce Palota je nasledujúca:

Výmera katastrálneho územia spolu	2 411,88 ha	100,00 %
z toho:		
- orná pôda	69,36 ha	2,88 %
- záhrady	8,05 ha	0,33 %
- trvalé trávne porasty	658,56 ha	27,30 %
- lesná pôda	1 533,27ha	63,60%
- vodné plochy	16,06 ha	0,67%
- zastavané plochy	27,41 ha	1,14%
- ostatné plochy	99,16 ha	4,10%

Biotické zložky

a) Lesná vegetácia

Plochy lesnej vegetácie výrazne dominujú v katastrálnom území obce Palota. Svojou rozlohou 1 533,27 ha zaberajú 63,60% plochy katastra. Rozprestierajú sa v najvyšších polohách katastra odkiaľ svojimi úzkymi výbežkami miestami schádzajú až do stredných polôh, kde výrazne členia plochy trávnych spoločenstiev. Ich súvislý masív obklopuje kataster obce zo všetkých strán.

b) Orná pôda

Plochy ornej pôdy zaberajú v k.ú. Palota 69,36 ha čo je nepodstatná plocha tvoriaca iba 2,88% celkovej plochy katastra.

Rozprestierajú sa v údolnej nive Palotského potoka a Vydranky a v nesúvislých plochách aj na severnom a južnom svahu v stredných polohách.

c) Trvalé trávne porasty

Plochy trvalé trávnych porastov zaberajú v k.ú. Palota 658,53 ha, čo je 27,3 % plochy k.ú. Je to druhá najdominantnejšia kultúra v katastri. Nachádzajú sa predovšetkým na pôdach s nižšou úrodnosťou na svahovitých terénoch v stredných polohách k.ú. a tvoria prechod medzi údolnou nivou potoka Vydranka a Palotským potokom a lesným porastom. Ich súvislá plocha je rozčlenená jazykmi lesných porastov zostupujúcich do stredných polôh z lesných masívov a krovitými porastami vytvárajúcimi v krajine mozaikové štruktúry.

d) Vodné plochy a toky

Vodné plochy zaberajú v k.ú. Palota zaberajú rozlohou 16,06 ha 0,67 % celkovej plochy katastra obce.

Výrazným vodným prvkom v krajine je Potok Vydraň ktorý na území prijíma Palotský potok prechádzajúci zastavaným územím. Bilancované vodné plochy tvoria predovšetkým inundačné územie týchto potokov ktoré je pokryté brehovými porastmi a vegetáciou, ktorú tvoria vlhkomilné rastlinné spoločenstvá. Meandrovité korytá potokov prechádzajúcich zasa poskytujú prirodzené podmienky pre vodnú faunu. V zastavanom území boli tieto plochy reguláciou Palotského potoka zredukované na úzke upravené koryto toku bez brehových porastov.

e) Sídlna vegetácia

Je tvorená predovšetkým hospodárskou zeleňou v záhradách pri RD, kultivovanými druhmi ovocných drevín a obytnou zeleňou na obytných plochách pozostávajúcou z kultivovaných druhov okrasných drevín.

Verejná zeleň je tvorená zeleňou cintorína, sprievodnou zeleňou miestnych potokov v zastavanom území, parkovoupravenými úplochami pred budovou OcU v okolí pomníka, líniovou uličnou zeleňou a trávnatými plochami v uličných priestoroch. Verejná zeleň je zastúpená kultivarmi prírodných druhov tohto územia.

f) Zastavané plochy

Nachádzajú sa v zastavanom území sídla. Tvoria kompaktné územie s podielom 3,25 % z plochy k.ú. Sú tvorené stavebnými objektmi, nádvormi, hospodárskymi areálmi, komunikačnými plochami a objektami technickej vybavenosti.

Antropogénne prvky v krajine

Centrálnou časťou k.ú. prechádza cesta II. triedy. Uvedená komunikačná trasa vzhľadom na svoju intenzitu dopravy ani šírkovými parametrami v súčasnosti nepredstavuje výraznú bariéru pre migráciu bioty čo sa však v budúcnosti môže zmeniť. V severovýchodnej časti pri štátnej hranici však prechádza lesným masívom, ktorý pretína západnou časťou katastra prechádza v smere západ – východ od Medzilaboriec trasa vzdušného VN vedenia, ktorá je spolu s telesom cesty II/575 a trasou železnice Medzilaborce - PLR, ktoré sú v úseku Medzilaborce – Palota sústredené do úzkeho komunikačno - urbanizačného pásu tvoriaceho značnú biotickú bariéru v území.

Ochrana krajiny

Celé katastrálne územie obce sa nachádza v území **CHKO Východné Karpaty** v ktorom platí 2.stupeň ochrany podľa §13 a 18 zák.SR č.543/2002 Z.z. –OPAK

Súčasťou k.ú. obce Palota je **NPR Palotska jedlina**, na území ktorej je vyhlásený 5. stupeň ochrany. NATURA 2000

V k.ú. Palota sa nachádza časť územia európskeho významu **SKUEV0387- Beskyd** a **SKUEV 0761 Vodný tok Vydranka**.

Skoro celé k.ú Palota mimo zastavaného územia obce, areálu poľnohospodárskeho družstva, lesnískej chaty a príľahlých pozemkov sa zároveň nachádza v Chránenom vtáčom území **SKCHVU011 Laborecká vrchovina**, ktoré bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č.438 zo 17.9.2009 na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov.

Zakázané činnosti v CHVÚ:

- vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda orla krikľavého, haje červenej, bociana čierneho, sovy dlhochvostej alebo včelára lesného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- budovanie alebo údržba poľovného zariadenia v blízkosti hniezda a v čase hniezdenia orla krikľavého, haje červenej, bociana čierneho, sovy dlhochvostej alebo včelára lesného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- vykonanie úmyselnej obnovnej ťažby, pri ktorej sa na jeden hektár obnovovaného lesného porastu ponechajú tri stromy v rubnom veku na prirodzené dožitie,
- odstraňovanie alebo poškodzovanie dutinových stromov d'atľa čierneho, d'atľa bielochrbtého, žlny sivej alebo krutihlava hnedého, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- vykonávanie úmyselnej výchovnej ťažby, pri ktorej sa v dielcoch s vyšším, ako 5 % zastúpením pionierskych drevín alebo jarabiny vtácej z celkového drevinového zloženia, zníži toto zastúpenie pod 5 %, okrem výchovných ťažieb realizovaných v nevyhnutnej miere v prospech drevín cieľového drevinového zloženia v skupinách pionierskych drevín a jarabiny vtácej,
- uplatňovanie iného hospodárskeho spôsobu ako účelového alebo výberkového v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2,
- rozorávanie existujúcich trvalých trávnych porastov okrem ich obnovy, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- mechanizované kosenie alebo mulčovanie existujúcich trvalých trávnych porastov spôsobom od okrajov ku stredu na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára,
- mechanizované kosenie alebo mulčovanie od 1. mája do 31. augusta na hniezdnych lokalitách chrapkáča poľného alebo prepelice poľnej, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- pozemné aplikovanie pesticídov na existujúcich trvalých trávnych porastoch, na pozemkoch dočasne nevyužívaných na rastlinnú výrobu alebo na pozemkoch, ktoré slúžia ako účelová ochranná poľnohospodárska a ekologická zeleň protierozívnych opatrení alebo opatrení na zabezpečenie ekologickej stability územia,
- upravovanie vodných tokov a ich brehov na lokalitách s výskytom rybárika riečného a brehule hnedej okrem havarijných alebo mimoriadnych situácií, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- likvidovanie alebo zmenšovanie rozlohy pozemkov, ktoré slúžia ako účelová ochranná poľnohospodárska a ekologická zeleň protierozívnych opatrení alebo opatrení na zabezpečenie ekologickej stability územia,
- zmena druhu pozemku z existujúceho trvalého trávneho porastu na iný druh poľnohospodárskeho pozemku,
- zmena druhu pozemku z ostatnej zatravnenej plochy na iný druh poľnohospodárskeho pozemku okrem zmeny na trvalý trávny porast,
- umiestnenie stavby okrem lesnej cesty alebo zväžnice, v časti chráneného vtáčieho územia
- budovanie turistického chodníka, cyklotrasy, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, mototrasy alebo táboriska, v časti chráneného vtáčieho územia

Územný systém ekologickej stability.

Územie k.ú. obce Palota je súčasťou **bikoridoru nadregionálneho významu (NRBk)**, ktorý v hraničnom páse prechádza hrebeňom Nízkych Beskýd od obce Osadné smeom na západ a spája Bukovské vrchy s Čergovským pohorím.

Na severovýchodnom okraji k.ú. obce Palota je nadregionálne biocentrum **Bc-NR Palotská jedlina** ktorého súčasťou je aj **NPR Palotská jedlin** s výskytom veľkých mäsožravcov, dravých vtákov, sov a prirodzených jedľových bučín. Na území Bc-NR je potrebné naďalej zabezpečovať prirodzený vývoj spoločenstva.

Biotopy:

Na pasienkových a lúčnych spoločenstvách katastra sa nachádza biotop národného významu **Lk6** spoločenstvá zväzu *Calthion*. Plošne malé, zväčša v spoločenstve s rozšíreným rastlinným spoločenstvom zväzu *Arrhenatherion elatioris*.

Na PPF je tu tiež evidovaný najmä biotop európskeho významu Lk1- Nížinné a podhorské kosné lúky /6510/

V k.ú. Palota je evidovaná aj lokalita s výskytom druhu **Krvavec lekársky** /*Sanguisorba officinalis*/ L – hostiteľská rastlina pre **Modráčika krvavcového** /*Phengaris teleius*/ a **modráčika bahniskového** /*Phengaris nausithous*/.

Mimo uvedených vzácných a chránených druhov rastlín je tu evidovaný aj výskyt : **pavstavač hlavatý** /*Traunsteinera globosa* (L.) Rehb.f./a **vemenník dvojlistý** /*Platanthera bifolia*/ (L.)Rich..

Stresové javy a zdroje

Primárne - prírodné stresové javy

a) Geodynamické javy

Katastrálne územie obce je znehodnocované zosuvmi a inými svahovými deformáciami.

Podľa maximálne pozorovanej intenzity (MCS) bolo územie zaradené do oblasti s intenzitou < 6°. Vv území sa však nachádzajú lokality s plotenciálnymi plošnými zosuvmi, ktoré zasahujú aj do zastavaného územia. a zasahujú takmer celý pravý breh Palotského potoka v jeho prechode intravilánom . Pri stavebnej aktivite v týchto územiach je nutné vykonať stavebnogeologický prieskum s následným posúdením a stanovením prípadných opatrení za zabránenie aktivácie svahových pohybov.

b) Rádioaktivita

Katastrálne územie obce Palota patrí do kategórie nízkeho radónového rizika.

Sekundárne stresové javy

a) Hluk

V k.ú. Palota sa nenachádzajú prevádzky generujúce zvýšenú hladinu zvuku.

Zaťaženie prostredia hlukom je výraznejšie iba z premávky na ceste II/575, ktoré však neprevyšuje prípustné hodnoty.

b) Kontaminácia pôdy

Kontaminácia pôdy cudzími látkami v území nebola zistená.

c) Ochranné a bezpečnostné pásma

do k. ú. obce Palota zasahujú ochranné a bezpečnostné pásma:

- OP pohrebiska - 50 m od oplotenia pozemku pohrebiska,
- OP cesty II/575 - 25 m od osi cesty na obidve strany, mimo zastavané územie obce,
- OP vzdušného elektrického vedenia VN 22 kV - 10 m od krajného vodiča na obidve strany,
- OP transformačnej stanice z vysokého napätia na nízke napätie - 10 m od oplotenia alebo od hranice objektu transformačnej stanice,
- OP plynovodu s menovitou svetlosťou nad 700mm – 50m.
- BP (bezpečnostné pásmo) plynovodu s tlakom nad 4,0 MPa a s menovitou svetlosťou nad 500mm - 300m

Okrem uvedeného sa na území nachádzajú poľnohospodárske prevádzky a veľkokapacitné poľné hnojisko od ktorých dosiaľ nie sú definované hygienické ochranné pásma

Na základe charakteru jestvujúcich hosp. prevádzok spracovateľ predbežne stanovil nasledujúce hygienické ochranné pásma

- OP hospodárskych dvorov -100 m od oplotenia areálu
- OP hnojiska - 350 m od hranice pozemku,

V ÚPN-O je potrebné stanoviť záväzné parametre OP od hospodárskych prevádzok v obci vzhľadom na ich navrhovaný rozvoj v súlade s rozvojom ostatných funkcií zastavaného územia.

A.3.4 KRAJINNOEKOLOGICKÁ SYNTÉZA

Syntéza abiotického komplexu (ABK)

Rozhodujúcim faktorom pre tvorbu ABK v riešenom území bol reliéf terénu. Na základe toho bolo riešené územie začlenené na 2 základné typy ABK:

1. ABK1 - prolúviálno-fluviálny pahorkatinový akumuláčno-erózný reliéf najvyššie polohy po obvode k.ú.
2. ABK2 - pedimentový rezaný pahorkatinový eróznno-denudačný reliéf (centrálnej časť k.ú.),

Syntéza súčasnej krajinnej štruktúry (SKŠ)

V riešenom území boli vytypované nasledujúce homogénne plochy s približne rovnakým zastúpením jednotlivých kultúr:

1. kategória SKŠ - veľkoplošné parcely súvisle zalesnenej pôdy -obvodová časť v najvyšších polohách katastra.
2. kategória SKŠ - veľkoplošne parcely trvalé trávnych porastov prerušovaných malými plochami lesných výbežkov a mozaikovými štruktúrami s nelesnou drevinou zeleňou, sprievodnou zeleňou pozdĺž miestnych potokov, v malej miere aj plochami ornej pôdy.
Tvoria prechod medzi lesným masívom a zastavaným územím v stredných polohách katastra obce.
3. kategória SKŠ - urbanizované územie intravilánu obce a jeho bezprostredného okolia tvorené predovšetkým obytnými plochami a príslušnými hospodárskymi záhradami. Zaberá údolnú polohu v nive a Palotského potoka.

Typy krajinno-ekologických komplexov (KEK)

V riešenom území boli vytypované nasledujúce homogénne typy KEK:

1. typ KEK - hornatinová a vysočinová lesná krajina dostatočným zastúpením ekostabilizačných prvkov - najvyššie polohy katastra po jeho obvode .
2. typ KEK - hornatinová a vysočinová oráčinovo-lúčna-lesná krajina s dostatočným zastúpením ekostabilizačných prvkov a veľkým podielom mimolesnej zelene stredné polohy k.ú.Palota
3. typ KEK - kotlinová sídelná vidiecka krajina (zastavané územie obce) s čiastočnou poľnohospodárskou funkciou a s priemerným zastúpením produkčnej zelene, - najnižšia poloha

A.3.5 KRAJINNOEKOLOGICKÁ INTERPRETÁCIA

1. typ KEK je územie zalesnené s prevažujúcou lesohospodárskou funkciou. Je najhodnotnejším typom z ekologického hľadiska, ktorý vykazuje najvyšší stupeň ekologickej stability. V tomto území sa prejavujú krajinoochranné opatrenia. Južná a juhozápadná časť patrí do UEV, vo východnej časti sa nachádza NPR. Lesohospodárske záujmy musia byť úzko koordinované so záujmami ochrany prírody. V tomto území je urbanizovaná činnosť prípustná len výnimočne.

2. typ KEK je územie s prevažujúcou poľnohospodárskou funkciou s vysokým zastúpením trvalé trávnych porastov a značným podielom mimo lesnej zelene. Konflikt medzi jeho poľnohospodárskou funkciou a záujmami ochrany prírody sa prejavuje minimálne. Estetické a krajinárske kvality značnej úrovne má celá oblasť zaradená do tohto typu KEK.

3. typ KEK predstavuje zastavané územie s kumulovanými antropogénnymi javmi s dostatočným zastúpením zelene. Dané územie má z hľadiska urbanistického rozvoja obce najlepšie predpoklady pretože je v ňom sústredená technická vybavenosť a prechádza ním hlavná komunikačná os územia. Napriek tomu že Vzhľadom na malú hustotu zástavby konflikt záujmov medzi urbanizačnou činnosťou a ochranou pôdy nie je výrazný.

V tomto území sa čiastočne prejavuje konflikt záujmov medzi urbanizačnou činnosťou v ňom a záujmami ochrany prírody.

Závažné konflikty v riešenom území s existujúcimi stresovými javmi a zdrojmi sa nevyskytujú.

A.3.6 KRAJINNOEKOLOGICKÉ HODNOTENIE

a) Navrhované činnosti a využívanie krajiny

V posudzovaných častiach krajiny nie sú v súčasnosti známe zámery s novými funkciami, ktoré by mali vplyv na jej využívanie. Celé katastrálne územie(KEK1,KEK2), mimo zastavaného územia (KEK 3) sa využíva na extenzívnu poľnohospodársku a lesohospodársku produkciu, ktorá je však limitovaná podmienkami ochrany prírody, ktorá je v tomto území dominujúca. Územie má vysoký stupeň ekologickej stability, a biotickej hodnoty, čo sa odzrkadľuje jeho ochranou, prípadne jeho jednotlivých častí zaradením do systému národnej a medzinárodnej ochrany v rôznych úrovniach.

Vzhľadom na to je potrebné v danom území podporovať prioritu ochrany prírody pred jej urbanizáciou.

b) Abiotické limity

V území sa nachádzajú urbánne prvky technického charakteru , ktoré majú tendenciu výrazným spôsobom ovplyvňovať organizáciu územia. Sú to:

- koridor cesty II/575, pri snahe zabrániť obostavbe tejto cesty limituje rozvoj zastavaného územia v severnom smere.
- koridor železnice tvorí z hľadiska ekologického výraznú bariéru predeľujúcu masív lesného spoločenstva od južnej časti k.ú od územia lúk a pasienkov.

A.3.7 KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN

Návrh krajinnno-ekologických opatrení a spôsobu využitia krajiny

1. KEK - pri hospodárení a správe tohto územia dodržiavať nasledujúce zásady:

- pri využívaní krajiny musí byť prvotným cieľom ochrana prírody a až druhotným cieľom jej hospodárske využitie.
- hospodárke využívanie krajiny musí rešpektovať lesoochranské záujmy a svoju hospodársku činnosť usmerňovať v súlade so záujmami ochrany prírody,
- zabrániť odlesňovaniu územia,
- minimalizovať zásahy do lesných porastov mimo vymedzenú hospodársku činnosť.
- výruby realizovať prebierkou,
- prevádzať minimalizovať zásahy ovplyvňujúce život bioty,
- vylúčiť akúkoľvek urbanizačnú aktivitu a stavebnú činnosť.

2. KEK - doporučujeme využívať v súčasnom rozsahu na extenzívne poľnohospodárske využívanie formou kosných lúk a pasienkov.

Na udržanie ekologickej stability tohto územia doporučujeme nasledujúce opatrenia:

- hospodársku činnosť prevádzať v súlade so záujmami ochrany prírody,
- pri využívaní územia rešpektovať plochy prvkov R-ÚSES.
- zamedziť výstavbe urbánnych prvkov v tomto území

- zabezpečiť biologickú priechodnosť krajiny, za týmto účelom doporučujeme zvážiť prepojenie telesa cesty II/575 v úseku hraničného prechodu s PR tunelom čím sa preruší jestvujúca bariéra v horskom masíve CHKO Východných Karpát,
- minimalizovať orbu plôch umiestnených vo vyšších polohách, resp. zatravníť ich,
- udržiavať približne súčasný pomer medzi lesnou,(nelesnou drevinou) zeleňou a plochami TTP
- pozdĺž poľných ciest v extraviláne vysadiť líniovú zeleň,
- stabilizovať koryta miestnych potokov vegetačnou úpravou, spomaliť rýchlosť vody, vytvoriť opatrenia na minimalizovanie erózie ich koryt ,
- zabezpečiť udržanie vody v území malými priehradzkami vytvárajúc malé vodné plochy bez väčších zásahov do ekosystému krajiny,
- zabezpečiť údržbu prípadne výsadbu sprievodnej zelene pozdĺž vodných tokov,

3. KEK - pri riešení rozvoja sídla doporučujeme v rámci tejto plochy dodržiavať nasledujúce zásady:

- urbanizáciu územia prevádzať len v území 3. KEK-u,
- pri rozširovaní zastavaného územia dodržať jeho kompaktnosť,
- koryta potokov Vydraň a Palotský potok zabezpečiť plochami sprievodnej zelene,
- zakladať sprievodnú zeleň v uličných koridoroch,
- pri hospodárskych areáloch založiť izolačnú zeleň v rámci ich pozemkov.
- zabezpečiť prepojenie zastavaného územia s krajinou.
- pri výsadbe verejnej zelene používať prirodzené miestne druhy drevín , resp. ich kultiváre.
- pomocou biokoridorov udržať prepojenie zastavaného územia s extravilánom
- minimalizovať rozvoj novej obytnej výstavby
- Hospodársku činnosť zamerať len na extenzívne obhospodarovanie a údržbu LPF a PPFv v k.ú. Palota,
- výstavbu vybavenosti zamerať len na potreby obyvateľstva obce.
- výstavbu rekreačných zariadení minimalizovať, sústrediť ich v súčasne zastavanom území,

Návrh miestneho systému ÚSES

Pre detailnejšie plánovanie a riadenie ochrany prírody a ekologickej stabilizácie riešeného územia na miestnej úrovni navrhujeme doplniť R-ÚSES v dokumentácii ÚPN-O o M-ÚSES. Uvedená dokumentácia navrhne konkrétne prvky, úlohy a opatrenia pre plánovanie starostlivosti o ochranu prírody a jej trvalo udržateľný rozvoj na miestnej úrovni v podmienkach navrhutej urbanizácie územia.

A.3.8 ZÁVER KEP

Spracovaný krajinno-ekologický plán doporučuje spôsob využitia k.ú. obce Palota a ochrany jej prírodného prostredia.

V rámci optimalizácie priestorovo-funkčného využitia riešeného územia doporučujeme zapracovať jeho výstupy do ÚPN-O.

Pre realizáciu navrhovaných krajinnoekologických opatrení doporučujeme spracovať Súhrný projekt pozemkových úprav.

A.4 ZÁVERY Z PRIESKUMOV A ROZBOROV

A.4.1 SÚHRNÉ ZHODNOTENIE PRIESKUMOV A ROZBOROV

Širšie vzťahy

Riešené územie územného plánu Obce Palota je vymedzené jeho katastrálnym územím. Plocha tohto územia je 2012,84 ha.

Palota leží v severnej časti Nízkych Beskýd v pramennej oblasti Vydraňky, pri štátnej hranici s Poľskom. Nadmorská výška v strede obce je 482 m n. m. a v chotári 420 – 763 m n. m.

Obec Palota je sídlo vidieckeho typu, leží vo vzdialenosti 8 km východne od okresného mesta Medzilaborce a 50 km severne od terciálneho centra osídlenia druhej skupiny a okresného centra nadregionálneho významu – mesta Humenné.

Záujmovým územím obce Palota je jeho katastrálne územie a príslušné územia katastrov okolitých obcí Medzilaborce, Ňagov, Čabalovce, Výrava a príslušné územie obcí Poľskej republiky.

Je to obytné sídlo vidieckeho charakteru s nízkym stupňom hospodárskej funkcie. Na okresné mesto Medzilaborce je napojené cestou II/575 Medzilaborce - Palota – Hraničný prechod - Poľsko, ktorá sa v Medzilaborciach vypája z cesty II/559.

Krajinnoekologický potenciál

K.ú. obce Palota patrí do typu poľnohospodárskej krajiny so sústredenými vidieckymi sídlami. Celé katastrálne územie, mimo zastavaného územia sa využíva na extenzívnu poľnohospodársku a lesohospodársku produkciu, ktorá je však limitovaná podmienkami ochrany prírody, ktorá je v tomto území dominujúca. Územie má vysoký stupeň ekologickej stability, a biotickej hodnoty, čo sa odzrkadľuje jeho ochranou, prípadne jeho jednotlivých častí zaradením do systému národnej a medzinárodnej ochrany v rôznych úrovniach.

Vzhľadom na to je potrebné v danom území podporovať prioritu ochrany prírody pred jej urbanizáciou.

Plochy lesnej vegetácie výrazne dominujú v katastrálnom území obce Palota. Svojou rozlohou 1 533,27 ha zaberajú 63,60% plochy katastra. Rozprestierajú sa v najvyšších polohách katastra odkiaľ svojimi úzkymi výbežkami miestami schádzajú až do stredných polôh, kde výrazne členia plochy trávnych spoločenstiev. Ich súvislý masív obklopuje kataster obce zo všetkých strán.

Plochy ornej pôdy zaberajú v k.ú. Palota 2,88% celkovej plochy katastra. Rozprestierajú sa v údolnej nive Palotského potoka a Vydranky a v nesúvislých plochách aj na severnom a južnom svahu v stredných polohách.

Plochy trvalé trávnych porastov sú druhou najdominantnejšia kultúrou v katastri. Nachádzajú sa predovšetkým na pôdach s nižšou úrodnosťou na svahovitých terénoch v stredných polohách k.ú. a tvoria prechod medzi údolnou nivou potoka Vydranka a Palotským potokom a lesným porastom. Ich súvislá plocha je rozčlenená jazykmi lesných porastov zostupujúcich do stredných polôh z lesných masívov a krovitými porastami vytvárajúcimi v krajine mozaikové štruktúry.

Výrazným vodným prvkom v krajine je Potok Vydraň ktorý na území prijíma Palotský potok prechádzajúci zastavaným územím. Vodné plochy tvoria predovšetkým inundačné územie týchto potokov ktoré je pokryté brehovými porastmi a vegetáciou, ktorú tvoria vlhkomilné rastlinné spoločenstvá. Meandrovité korytá potokov prechádzajúcich zasa poskytujú prirodzené podmienky pre vodnú faunu. V zastavanom území boli tieto plochy reguláciou Palotského potoka zredukované na úzke upravené koryto toku bez brehových porastov ..

Krajinné prostredie možno charakterizovať, ako poľnohospodársku krajinu so silnou štruktúrou krajinných prvkov. V urbanizovanej časti ide o typickú vidiecku krajinu v štruktúre ktorej sú značnou mierou zastúpené plochy záhrad tvoriace plynulý prechod urbanizovaného prostredia do prostredia krajiny.

Územie ponúka obyvateľom potenciál ekologicky málo narušeného a krajinársky kvalitného prostredia s hodnotnými scenériami.

Kultúrohistorický potenciál

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (ďalej ÚZPF) je evidovaná nehnuteľná Národná kultúrna pamiatka:

Kostol - č. ÚZPF – 10416/1 – gréckokatolícky chrám narodenia Presvätej Bohorodičky z roku 1862

Archeologické lokality

Krajský pamiatkový úrad Prešov určil na základe evidovaných archeologických lokalít územia s predpokladanými archeologickými nálezmi:

historické jadro obce – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia novoveku (1. písomná zmienka o obci k roku 1579)

Sídlný potenciál

Vývoj počtu obyvateľstva a jeho vekovej štruktúry obce Palota charakterizuje jej populáciu ako stagnujúcu. Napriek uvedenému bytový fond zaznamená nárast, čo je vyvolané migráciou obyvateľstva z mesta Medzilaborce a záujmom o objekty pre individuálne rekreačné a víkendové bývanie záujemcov mimo obce.

Tento jav je zapríčinený priaznivou polohou sídla voči mestu Medzilaborce - cca 6 km od centra a kvalitným prírodným prostredím. Vzhľadom na tento fakt ako aj to, že súčasne zastavané územie sídla má dostatočnú rezervu pre rast, môžeme konštatovať, že obec Palota má veľmi dobrý potenciál uplatniť sa ako obytná prímestská zóna mesta Medzilaborce a lokalita pre individuálne rekreačné a víkendové bývanie

Ponuka pracovných príležitostí v sídle je pomerne minimálna. Podstatná časť obyvateľstva však má možnosť využiť pracovné príležitosti v blízkych mestách Medzilaborciach s dochádzkou do 10 min.

A.4.2 IDENTIFIKÁCIA PROBLÉMOV NA RIEŠENIE

Na základe rozboru jednotlivých funkcií v riešenom území pre plánovanie jeho ďalšieho rozvoja definujeme nasledujúce hlavné problémy na riešenie:

V oblasti tvorby a ochrany krajiny

- navrhnuť kostru M-ÚSES,
- navrhnuť krajinnoekologické opatrenia na ochranu prírodu a zabezpečenie trvaloudržateľného rozvoja pri ochrane súčasných prírodných kvalít prostredia k.ú. obce.

V oblasti tvorby urbanistickej koncepcie sídla

- rozvoj obce územne usmerňovať s cieľom udržať jej kompaktnosť v medziach súčasne zastavaného územia,
- združovať príbuzné funkcie v území s cieľom zabezpečenia ich vzájomných vzťahov,
- pri návrhu urbanistickej koncepcie sídla zabezpečiť bezkolíznosť vzájomných vzťahov jednotlivých funkčných plôch.

V oblasti tvorby obytného prostredia

- zakladať sprievodnú zeleň komunikácii v uličných priestoroch,
- pri hospodárskych areáloch založiť izolačnú zeleň,
- navrhnuť zelené koridory prepájajúce obytné územie s krajinou.
- usmerniť rozvoj prevádzky na spodnom hospodárskom dvore tak aby negatívne neovplyvňoval kvalitu obytného prostredia v príľahlej zástavbe

V oblasti občianskej vybavenosti

- prehodnotiť potrebné kapacity zariadení občianskeho vybavenia na predpokladaný nárast počtu obyvateľov k návrhovému roku,
- navrhnuť plochy pre športovú vybavenosť
- riešiť dostavbu areálu futbalového ihriska
- rešpektovať zámer výstavby domu sociálnych služieb

V oblasti rekreácie obyvateľstva

- navrhnuť plochy pre zariadenia aktívnej dennej rekreácie obyvateľstva,
- navrhnuť plochy pre pasívnu dennú aj krátkodobú víkendovú rekreáciu obyvateľstva (rekreačno-oddychovú zónu).
- navrhnuť plochy pre možný rozvoj prímestskej rekreácie formou výstavby rekreačných chat prípadne inej doplnkovej vybavenosti

V oblasti hospodárskej základne

- plánovať rozvoj obytného územia, tak aby sa vylúčila kolízia medzi obytnou, rekreačnou a hospodárskou funkciou.
- z hospodárskych prevádzok sa zamerať len na prevádzky poľno a leso hospodárske.
- rozvoj hospodárskej základne navrhnuť len v kapacite obhospodarujúcej riešené územie.

V oblasti dopravy

- posúdiť súlad technických parametrov cesty II/575 v zastavanom a mimo zastavaného územia
- navrhnuť kategórie a funkčné triedy miestnych prístupových komunikácií v zmysle STN 73 6110,
- prehodnotiť potrebu kapacít zariadení statickej dopravy,
- doplniť sieť peších komunikácií a priestranstiev,
- navrhnuť značkové turistické a rekreačné trasy v riešenom území,
- odstrániť dopravné bodové závary.

V oblasti vodného hospodárstva

- riešiť zásobovanie vodou a odkanalizovanie obce,
- navrhnuť ochranu zastavaného územia pred prietokom Q_{100} ročnej veľkej vody,
- zabezpečiť ochranné a manipulačné pásma pozdĺž miestnych potokov,
- riešiť ochranu zastavaného územia obce pred prívalovými povrchovými vodami.

V oblasti energetiky

- posúdiť primeranosť transformačného výkonu TS na navrhovaný rozvoj obce,
- riešiť plynofikovanie obce.

V oblasti telekomunikácií

- telefónnu sieť v sústredenej zástavbe - bytové stanice dimenzovať na 1 - 1,5 páru na novo budované bytové jednotky + 2 páry na občiansku vybavenosť,
- riešiť kabelizáciu existujúcich vzdušných rozvodov.

V oblasti civilnej ochrany obyvateľstva

- navrhnuť systém riešenia civilnej ochrany obyvateľstva.

V oblasti životného prostredia

- nakladanie s odpadom prevádzať v súlade s vypracovaným Programom odpadového hospodárstva obce, ktorý musí byť pravidelne spracovávaný na jednotlivé obdobia v súlade s Programom odpadového hospodárstva okresu Medzilaborce,
- navrhnuť lokalizáciu zberného dvora a kompostoviska
- zvýšiť podiel zhodnocovania a znížiť podiel zneškodňovania odpadov, uprednostňovaním materiálového zhodnotenia pred energetickým,
- likvidácia starých zátŕaží (divokých skládok) na území obce.